

העולם
הזה

40

השבועון המצוי
ל אינפורמציה

גמ' 754 / שנה 15 / י"ג ניסן תשי"ב / 8.4.1952

מחיר חירום לטלוגרף 200

השבועון המצויץ לאינפורמציה

המערכת והמהלה: רחוב נליסקון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "מחול") ת.ד. 136, מל. (זמני) 69785 פען למברקים: "עולמפרס" מו"ר: העולם הזה בע"מ

2014 י"ג

מכתבים

שנתיים למערכת

עלי להודות כי גם אני נמנתי בין אלה שאמרו כי עתון אינו יכול להתקיים בארץ אם אין לו המיכה קניית את העולם הזה מתוך סקרנות. לראות באיזו מידה תאלצו להכניע למציאות. לי הפתעה הנמרצה הפכתי קורא כבוע - ועריץ מחכה לראות אם תאלצו בכל זאת להכניע. שמואל בלום, תל-אביב

בעמוד "אני מאשים" (העולם הזה 753) דילג דוש על האשמה רצינית: נמיתכם לפרסם נערות במידות שונות של התפשטות - כעשתורת המור פיעה ערומה לנמרי, באותו עמוד של דוש. ישראל חזן, נתניה

הקורא חזן פשטני מדי. עשתורת עונדת רביד וצמידים.

תורה רבה עבוד 103 נלינות של אמת. שעשוע. אינפורמציה וועועים. המשיכו ועלו - בכל, חזן מהמחיר.

אילנה נעמן, חיפה

למעמים עובר סרכוסכם העצמי כל גבול. אין לי כל התנגדות שתעניקו לעצמכם מטיחה על השכם לאחר שהצלתם להופיע משך שנתיים ב"נאים קשים, אבל אל לכם להתפאר במעשים לא לכם. חנוני לחמונת האיש השקוע בכוכו, אני כפחה שוח כבאי או חובש ולא מערכתכם, כי אז לא הייתם מפרסמים צילום מן הגב. יעקב הירש, תל-אביב

אין הקורא הירש צודק. הנה אותה תמונה, ולא מן הגב. מסומן בחץ: עורך-משנה: שלום כהן.

בחו עיני כלי כוונה

כאשר תפסתי את בני אורי בועט ב"בסנה של בת-הסכך, אראלה, שאלתיו כועסת:

"למה בעטת בבטי" נה של אראלה, פרא אדם?"

ענה אורי בתמימות: "לא התכונתי, אמא'לה... היא פשוט הסתובבה יותר מדי מהר!"

הקוראת חנה לגדוי, רחובות, זוכה ב"פרס של 1. (בכל הכוונה).

שונה (גניבה) לא הוכח לכאורה שהמעשה ה"מיוחס לנאסם נעשה על-ידו במרמה וללא תביעת זכות בתום לב. ביחס לאשמה השניה (קבלת רכוש על יסוד טענות שוא), הואיל ולא הובאו כל הוכחות ביחס לאשמה זו, אני משחרר ממנה את הנאסם.

חבלי קליטה: אני בחור צעיר (25), נכה קומה (1.80 מטר) ושחור-שער, יליד ברוקלין, ניו-יורק. לאחר שסיימתי

תי את חוק לימודי באוניברסיטאות ברקלין וניו יורק החלטתי לעלות לישראל, לעבוד בה כספויקאי. לפני חודש ימים העתי תל-אביבה השנית לעצמי חדר ואף הובטחה לי משרה מתאימה במשרד מ"מ שלי. אך, למרות שתורש ימים הוא זמן קצר מכדי לדון, אני מרגיש עתה שהקליטה תהיה קשה עלי מסיבה פשוטה: לא הצלחתי לרכוש לעצמי חברה ישראלית. אני מתרועע עם חברים אמריקאים בלבד, למרות שכאלה היו לי מספיק גם בניו יורק. נוסף לכך, אני משתוקק להכיר נערה יש ראלות נאתמראה ומשוימת גם זה לא עולה בירי. יודים יעצו לי לנסות למערכת העולם הזה, מה דעתכם?

סגלי טורמן, תל-אביב

אסיתאים ומרחב: לדעתי נפל העולם חזק תפקיד הסכרתי חיוני בש"טח מונח זה. אולם מסקנותיכם אינן נכונות, מר"אזת כי גם לניכים אין הבעיה הערבית אלא נושא לפראאות והתנצחויות. אילו באמת דאגתם לטובת הערבים (הנמצאים בארץ) הייתם רואים כי הפ"תרון היחיד הוא שיעזבו את הארץ ויסעו לא"חיים מעבר לנבול.

קולנוע

בניגוד לרביי מבקר הקולנוע שלכם (העולם הזה 752) לא יישלח סרטנו יום העצמאות לפסטיבל קאן ומעולם לא עלה על דעתנו להציגו שם. ישנה אפשרות ששנור לפסטיבאל אחד מן היוםמים שלנו.

יוסף נבון, קולנון-גבע, ת"א

האונים

יש לי הדעה הנאונית (כפעם) לפתרון הבעיה הכאובה של חוסר מקום בעתון. הפסיקו לכתוב ששיות ורכילות כמולדות שני מאבים יחנים, "מר"סה של אהבה" (העולם הזה 752), והשאירו זאת להוצאות הרומאנים העוירים. את מי זה מעניין איך התחננו והתגרשו טאכולה פאטרקוניאנוניו וקוססה קפאלינינו מריון טורמן, חיפה

את טאכולה פאטרקוניאנוניו וקוססה קפאלינינו.

ה ש ע ר

ברידיט קאר, הכוכבנית החדשה של חסרו, שהופיעה עם קלארק גיבל בסרט מפתחות העיר לאשה, היא אחת השחקניות ההוליוודיות. הרבות שגילו במאוהי, את יהדותן. ספירה ברידיט (לסופר העולם הזה באמריקה): "הסבא שלי בא מאודיסה. שמו היה, כמדומה לי, קרמרסקי. אבל האבא שלי כבר היה אמריקאי אמתי. לא הרגשתי הרבה דברים יהודיים בבית, אבל אני יודעת מה זה פסח." יתכן שזו הסיבה שברידיט בחרה דוקא בפסח כדי לבקר בישראל. הטילו יהודים, כמוכן, "לכתירשמי" בהחלט - או כך, לפחות, היא טוענת. אני לא רוצה פרסומת, אמרה.

העורך: אורי אפני, עורך משנה: שלום כהן. עורך תכנית: דוש, כתב ראשי: אהרן רובב. עורכי מדורים: מיכאל אלפון, יואל בשן, גינזה נבלי, איתמר עילם, משתתפים קבועים: יעקב ביתן, רפאל חיים, פיליפ פיאורי, יצחק לבני, אוסקר מאוכר. סופרי חזן: נביראל דנון, שמואל מירח. דפוס: ישראל בע"מ.

לותר על הכללת דעתו, שהיא חשובה כשלה לעצמה והחשובה שבדעות, כמיצגת את הרגישות הממשלה, ציטטה לסיכך את דעות השגריר כפי שהשמיעם בנאום שנשא לא מכבר. אין ספק בידינו כי אמנם משקפות ציטטות אלה נאמנה את דעתו של השגריר, אחד המעצבים העיקריים את הופעת ישראל בירת א"ס. כל שאר הנשאלים ענו אישית, אם בכתב ואם בעל-פה. אחדים טרחו ופירטו את דעו"תיהם בכתב (כאהרון אמיר ועודד קורלניק), אחרים מסרו את הדעות בראיונות אישיים כחברי הכנסת סנה, אלטמן וששון). בכמה מקרים לא היו התשובות צמודות לשאלות, והיינו נאלצים "לנתחן". אנו מקווים שלא גרמנו בכך עול לבעלי-דעות, לא כרסנו את קו מחשבתם.

מתוך גאוה מיוחדת יש לציין את העובדה שבמסגרת שאלון זה מופיעים זו הפעם הרא"שונה הוגי-דעות ערביים מעל עמודי עתון עברי. פרס לחוגים השמאליים ביותר לא השמיעו ערביי ישראל את דעותיהם (שהן בע"לוח חשיבות חיונית, כיוון שהן קרובות במ"דה רבה להלך הרוח הערבי בכל רחבי המ"ח). בפני הציבור העברי, דבר שגרם לתופעה המזיקה והמסוכנת שרוב רובם של אזרחי ישראל אינם תופסים כלל מה הם הגורמים הנפשיים הקובעים את יחס הערבים (בפנים ובחזן) למדינה.

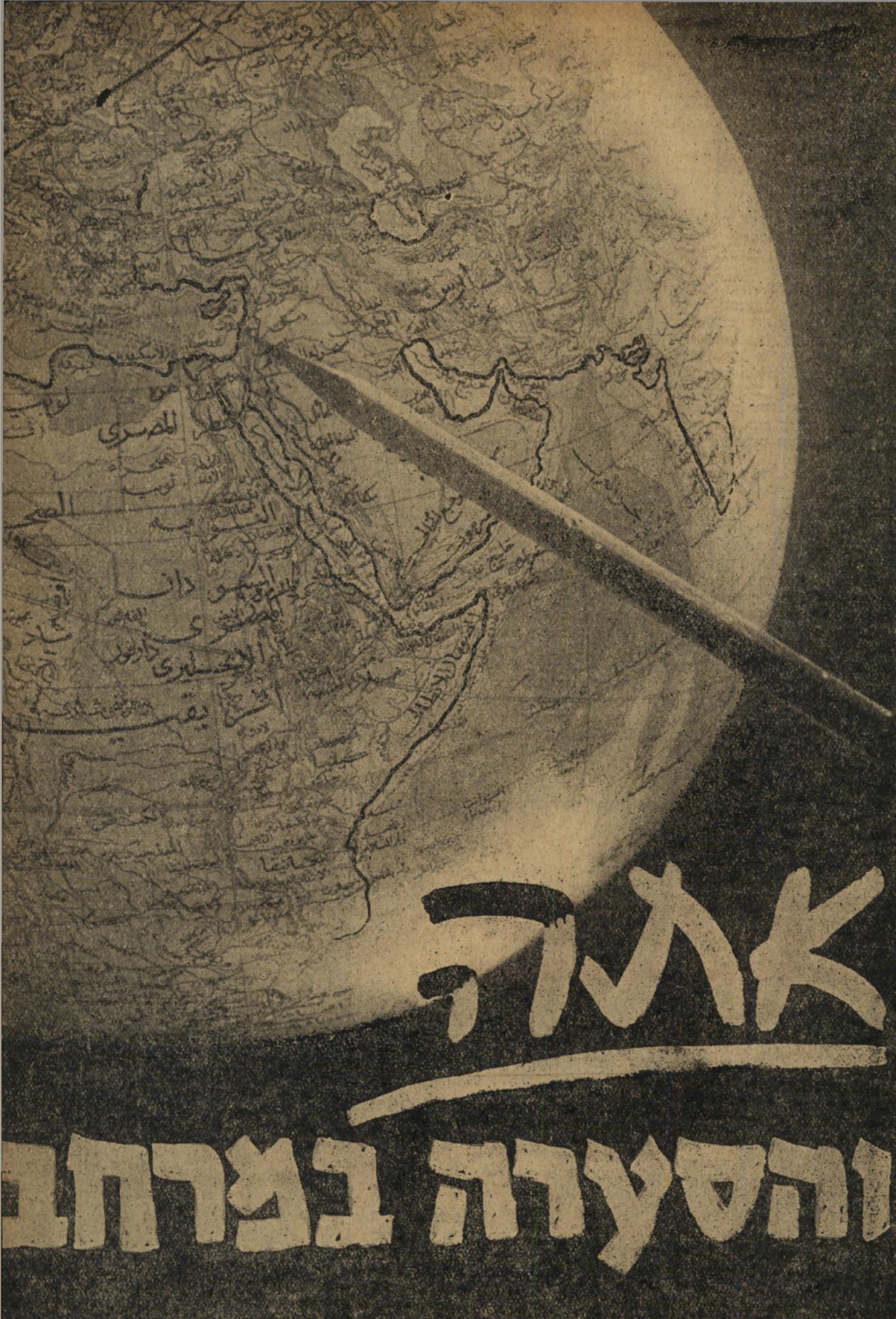
שני המנהיגים הערביים המשתתפים ב"משאל זה מייצגים הלכירוח הנפוצים בכל ארצות ערב. אחד מהם - נימר אלהארי - היה נציגם הרשמי של מאות אלפי פליטי פלשתינ פגני שליטי ערב וא"ס. אולם בכל זאת יש להזהיר את הקורא העברי, במידה שאינו בקי במתרחש בציבור הערבי, כי שום ערבי אינו מייצג את כלל הערבים, כשם ששום ערבי אינו מייצג את כלל הערבים. הציבור הערבי מסולג בדעותיו, ממש כמו הציבור העברי.

כשהחליטה המערכת, בשעתו, לגשת לבר"צוע המעשי של הכניית זו, הושמעה גם הדעה שהקדשת חמשה עמודים בעתון המ"צמוצם לנושא כה עיוני, עלולה להיות "משע"ממת", ביחוד את הקוראים הצעירים. המע"רכת לא קיבלה את מסקנות הדעה הזאת. היא משתלת, בדרך כלל, להלביש את תפי"קידה הרצינית בלבוש משעשע ככל האפשר. אולם אין היא חוששת לשעשם - כשהדבר נוגע לבעיה כה גורלית.

אולם הדעה שהדור הצעיר שונא בעיות עיוניות, לא הוכחה מעולם. דומה שדוקא בקרב הצעירים רב העניין לבעיות מרחב - כפי הדור הצעיר נתקל בבעיות זו, בצורת מטר עופרת, בבנייה ונקל בבעיות, ותהיה ה"החלטה ביחס לגישת המדינה אל המרחב כאשר תהיה: הדור הצעיר יצטרך לאכול את פריה, יהיה מתוק או מר, עדין או קשה. התענינותו המכרעת של הדור הצעיר, חניך המאבק והמלחמה משני הצדדים, בעתיד ה"מרחב בולטת גם בעובדה אחרת: העובדה שרוב המתחבטים בשאלה זו בעמדותיהם הבאים הם דוקא צעירים, או לפחות בני המשמרת השניה במדיניות הישראלית. מי שהיה מפקד ההגנה ומי שהיה מפקד הנ"אזה, חניכים של לח"י, אצ"ל ושה"מ, מנסים לצייר את דמות המרחב והמדינה כפי שהיא מצטיירת לעיניהם. המרחב והמדינה אשר כולנו צצטרך לחיות בהם.

הודעה לבעלי הקיפוסקים במרחב תל-אביב: החל מיום 1.4.1952 עברה הפצת העולם הזה במרחב תל-אביב (בתום שי"ח-מונים - פתח-תקוה - מיצמר-השבעה - בת-ים) ליוני מרכז ההוצאה העצמי של העולם הזה. מכל הסניות והתלונות יש לפנות למרכז-ההפצה. רחוב לוינברום 8, תל-אביב.

העולם הזה 754

אורעות אלה. מן האהדה הטבעית למלחמת-שיחרור ועד לאימה סתומה מפני השתוללות המדבר הערבי, מיוצגים כמעט כל הרגשות בדעת הקהל, חותכים מעבר לקוי מפלגות והשקפות. השבוע מגישה המערכת לקוראיה תוצאת משאל, חסר-תקדים, דעותיהם של שמונה הוגי דעות קשישים וצעירים ונעורך העולם הזה, שיש להם דעות מאובשות לגבי תפקיד המדינה במהפכה המרחבית, ואשר כל אחד מהם מייצג צבע אחר של קשת המחשבה, יעזרו לקוראים לחדור לבעיה, לגבש דעה משלהם על שאלת השאלות של המדינה.

רוח פרצים מכה גלים במרחב-רוח המהפכה הלאומית של העמים. מהרי איראן ועד לחופי מארוקו, ממדבריות הסודאן ועד לערבת סוריה, סוערים גלים אלה, הולאים בעמודי התווך של השלום הזר, מכים גם בחומותיה של מדינת ישראל הצעירה.

אין אדם בישוב היכול להיות אדיש כלפי מהפכה זו, כי היא תקבע את גורלנו לדורות הבאים. אין בעיה מבעיות המדינה אשר אינה קשורה בשאלת יסוד זו: יחס המדינה אל המרחב הסובב אותה. אולם מעטים האזרחים במדינה שיש להם גישה ברורה למי-

אבא אבן, הנוציג הבולט ביותר של מדיניות החוץ הישראלית בעולם וירוש'העציר של שר'החוק, המבטא את המדיניות הרשמית של מדינת ישראל, הוא חניך קמברידז' שהתמחה במדעי המזרח, שרת כמיינור בי צבא הבריטי (צנזור ראשי ליד מפקדת המזרח התיכון), נתגלח ע"י ברל כצנלסון שהעבירו לשרות המדיני של הסוכנות היהודית. הציטוט במשאל זה הן מי נאומו שנשא לאחרונה ב"בית ברל", כאשר ביקר בארץ.

ניכר אליהוארי, בלי ספק האישיות הבולטת ביותר בין ערביי ישראל, הקים לפני 10 שנים, כעורך דין צעיר, את תנועת הנג'אדה, שהתנגדה לשלטון המופתי. אחרי שעזב את ישראל הפך מנהיגם ודוברם של פליסי פלשתינא, ניהל סוימ במסגרת עם הנסיכים הערביים, נזכר לדעת שכולם כאחד מתיחסים אל הפליטים כאל כל-משק. לפני שנתיים חזר, קיווה להקים ברית בין מדינת ישראל וערביי פלשתינא. אך חכניתו נכשלה.

ד"ר אריה אלטמן, חבר-הכנסת מטעם תנועת ה"רות, בן 50. בימי המהפכה, נאסר כמה פעמים ע"י הקומוניסטים, גורש בשנת 1924 מברית-המועצות. בהשלימו את לימודיו בארצות-הברית, הצטרף לתנועתו של זאב ז'בוטינסקי, בה תפס מאז מקום מרכזי. אלטמן ראה מאז בתנועתו "סר"י נגד הקומוניזם, בת-ברית סבעית לגוש המערבי. ניסה תחילה לקיים מס' גרת רביזיוניסטית עצמאית, אך הצטרף אחר-כך לתנועת החרות.

משה סנה, רופא בן 43 היה חבר התאחדות ה"יונים הכלליים בפולין ותלמידו של יצחק גרינבוים, אולם בעוד שגרינבוים דגל בברית בין יהודי פולין ובין עמי המעוטים במדינה, התקרב סנה לדעיון של ברית בין היהודים ותנועת הש"מאל. כראש מפקדת ההגנה דגל בקו אקטיביסטי, דבר שעורר עליו את חמתו של ד"ר וייצמן, שפייס אותו מתפקידו. הצטרף למפ"ם עם ייסודה, הפך בה נציג הקו הפרוסובייטי המובהק ביותר.

עורך קורליניק, בן 25, היה חבר לוחמי חרות ישראל, שהטילו עליו בשעתו להדריך את אנשיהם בבעיות גיאופוליטיות. בתקופת הפקודה שקע בעצמו בתורה זו, החל מפתח תורה מש' לו שדרשה השתלטות ישראלית על ארצות הסהרון הפורה והפיתו כתו כוח שלישי בין המזרח והמערב. אחר שסיים את חוק למד' דיו בבית-הספר למשפט וכלכלה בתל-אביב, סיכם את דעותיו בס' פר הקצר עקרונות הגיאופוליטיקה (הוצאת סברסקי).

אליאס נ. קוסא, עורך-הדין הערבי החיפאי בן ה'56, נולד בעיר סרפול בלבנון, הת' חנך באוניברסיטה האמריקאית הנוצרית בבירות. מאז היה נציג המנדט ברבת-עמון, מזכיר ראשי במשרד התובע-הכללי וסגן פרק' לים ממשלת א"י. ב'1931 התפ' סר משרות ממשלת, כיהן מאז כעורך-דין בחיפה. התפרסם לפני מלחמת העצמאות, כששלח למערכת פלשתיין פוסט מכתב תקיף, בו הסיף לשלום עבריינא, עורך עליו את חמתו. של המופתי.

בנימין מאלח ששון, חבר הכנסת מטעם הסיעה הספרדית של הציונים הכלליים, בן 49, נולד בבגדאד, בן 15 עבר להודו, ומשם לאנגליה, התחנך באוניברסיטה המפורסמת של אוקספורד, שם התיידד עם כמה מבני המשפחות המלכותיות ה"ערביות. ב'1931 התישב כעורך-דין בתל-אביב, היה מראשי מו'דעון רוסארי, המקום היחיד בו התכנסו יחד בימי המנדט, א"י שים בריטיים, ערביים ויהודיים.

אהרון אמיר התופס מקום בולט מאוד בקרב המ' שוררים הצעירים בארץ, הוא כיום בן 28. לפני 10 שנים היה אחד מראשוני המצטרפים ל"ועד לגיבוש הנוער העברי" (קבוצת הכנענים) נשאר מנהיגו הרחומני. **אורי אכנרי,** עורך העולם הזה, בן 28, המצטרף את דע' תו למשאל זה, פרסם כמה סבוי עות לפני מלחמת העצמאות את החוברת מלחמה או שלום במרחב השמי, בה הסיף להקמת תנועה מהפכנית כל-שמית לשיחרור ה"מרחב ואיחודו. התגייס עם פרוץ המלחמה, כתב עם היפצעו, את הספר הצד השני של המטבע, בו חוסיף לדון במהפכה המרחבית.

1. האם המאורעות המתרחשים כיום במרחב הם מע" שי ידיה של תנועה לאומית אמיתית, או פרי מיזמותיהם של נסיכים, פיאודלים וסוכנים של מדינות זרות ?

ידי המאורעות. ראשית, ישנה התנגדות ל- מנהיגים מקומיים אשר שלטונם תלוי במדי- גות הקולוניאליות, למשל בלוב ובטוניסיה. שנית, סוריה מתנגדת לאיחוד עם עיראק מפני שאינה רוצה להפוך למשרתת בריטית- האשמית. במצרים ובאיראן, ההתקוממות נגד הבריטים היתה תוצאת הלהץ העממי, והנסי- כים והמנהיגים אינם מעיזים לסטות מן ה- דרישה הלאומית.

עודד קורלניק:

נעלה מכל ספק כי זוהי תנועה לאומית רששית, עם כל הסימפטומים המעידים על כך. העם הערבי יוצא מהר מתוך מצבו ההי- לי ועובר לסטאדיה הרצינולית — כלומר לאומיותו הופכת לתנועה בהירה. כל המת- עלם מהתפתחות זו כתעלם מן המציאות.

בנימין ששון:

זהו תהליך מעורב: יש בו גם הסממנים של תנועה לאומית אמיתית וגם מיזמות של פיאודלים הרוצים לנצל אותה למטרותיהם הפרטיות.

אורי אבנרי:

מן החוף הפאסיפי של אינדונזיה ועד לחוף האטלנטי של מארוקו גועשת כיום מהפכה רבתית — מהפכה שתקים בעולם גוש שלי- שי של עמי אפראסיה. מלחמת השחרור ה- ערבית היא חלק ממנה — תנועה הסורצת מלב ההמונים. נסיכים, פיאודלים וסוכנים ורים מנסים לרכב על גלים סוערים אלה, בי- ידעם שאחת תיטרף ספינתם.

אלה אין למדוד בקנה-מידה אחד, גם אין להוציא משפט אחד על כל אלה. אין טעם לדבר בנשימה אחת על ההפיכה השנייה או השלישית של שישקלי ברמשק, על הפרעות בקהיר, ועל מלחמת איראן לשליטה על אוצ- רותיה הטבעיים ולשחרור מתלות בהון אימ- פריאליסטי זר. מאורעות אלה שונים הם זה מזה מבחינת התוכן הלאומי-הפטריוטי היצוק בהם; ועל כל פנים, במידה שיש כאן לפ- נינו מלחמה לעצמאות לאומית הרי זו חלק ממלחמת כלל העמים הקולוניאליים בדורנו לעצמאותם. מרחב המלחמה הזאת איננו מוס- למי דוקא. הוא כולל, למשל, את הודו ואת סין, את סודאן ואת מלאיה.

ד"ר סנה

המאורעות המתרחשים כעת בארצות המז- רח התיכון וצפון אפריקה הם לפי מהותם תנועת שחרור לאומית, ההולכת ומקיפה את כל העמים הקולוניאליים והתלויים באסיה ובאפריקה. מובן מאליו, כי בצד התנועה ה- אנטיאמפריאליסטית העממית האמיתית פו- רלים כאן גם ניוגדים בין המעצמות האמפרי- אליסטיות, המתחרות ביניהן על אזורי השפ- עה, שליטה וניצול, והמשתמשות לצרכיהן בנגורמים מקומיים, העלולים בשלבים מסו- יימים לחבל במאבק העממי, לעוות ולקעקע אותה. אבל התנועה העממית עצמה היא בי- החלט לאומית-משחררת.

אליאס קוסא:

אני מאמין שהם נובעים מהתעוררות לאור- מית אמיתית. דבר זה מוכח במידה רבה על-

אבא אבן:

השחרור הלאומי של (הערבים) הוא בניין מפואר ללא יסודות ובלי שרשים בכלכלה ובחברה.

נימר אל-הווארי:

היום לוחמים במרחב רגשות לאומיים מדר- כאים בנסינות ויכוי של זרים מבחוץ ונסיין מבפנים לנצל את השעבוד לזר להתעשרות אישית. המשעבד הזר הוא האימפריאליזם ואי- לו שותפיו המקומיים הם ייצור האימפריא- ליום מתוך השכבה השלטת. הגורם העיקרי למאורעות המתרחשים כיום במרחב הוא שאיפתו של החופש הכבול להתפרץ לאור העולם.

רוח השתחררות זו מתנגשת באימפריאליזם ואנשיו מבין השולטים המפנים תנועות לאר- מיות אלה לכיוון עקר כדי להרוס אותן טרם גיבושן.

ד"ר אלטמן:

בכל ההתרוצצות במרחב אין לראות שום דבר המזכיר אף מרחוק מלחמה אמיתית לעצ- מאות. מאחורי המהפכה הלאומית, כביכול, עומדים אלמנטים פרו-רוסיים. האינסטרטגיה הרוסית היא לעזור למהפכה הלאומית, כדי לגרש את הכוחות המערביים ולהשתלט במר- חב. אם יסתלק השלטון הזר מן הארצות הא- לה, הן תלכנה בדרך שתפתיע לא רק את שליטיהן הנוכחיים, אלא גם את מעצמות המערב.

אהרן אמיר:

את המאורעות השונים בארצות השונות ה-

לזמן קצר נדמה היה כי סוף סוף מתקרב המאבק האצרי לשיא. לוחמי מחתרת התקיפו את האנגלים באזור התעלה, אלף שוטרים עמדו משך חמש שעות מול סנקים ותות- חים. אך ברגע המכריע נשי- ברה התנופה. הועמדו גלגלי מאבק ההמונים. כתמרון פו- ליטי הפתיע לקח פארוק בידין את הרסן שעמד להשמש ממנו.

2. האם מאורעות אלה מבטאים שאיפה לשחרור לאו- מי של ממש או שאיפה לסמלים חיצוניים של עצמאות ?

סבורני שזו שאיפה לחרות לאומית אמיי- תית. בכמה מן הארצות ישנם די סימפטומים חיצוניים של עצמאות, אולם העצמאות הגמרי- רה מוגבלת על-ידי כבלים ותקלות. מצרים, למשל, עצמאית, אולם החוזה האנגלי-מצרי משנת 1936 מגביל את חרות הפעולה שלה בכמה שטחים לאומיים. גם בטוניסיה ובמרוקו מונעת הממשלה הצרפתית כל רפורמה חבר- תית וכל שיפור כלכלי לטובת בני הארץ.

בנימין ששון:

אין ספק שבלב ההמונים פועמת שאיפה לשחרור לאומי של ממש. אולם הן לא מצאו מנהיגים כנים הראויים לשמם. לכן הם מונ- הגים בחלקם על-ידי מנהיגים אשר שאיפו- תיהם מפוקפקות.

אורי אבנרי:

בשלב הראשון של המהפכה ימצאו מנהיי- גים ומעמדות שיסתפקו בסממנים החיצוניים של עצמאות — אולם התהליך המשתרר טא- טא אותם מן הבמה, כשם שקרה לציאינג קיי- שק בסין ולעלי ראומארא בפרס. ככל תנועה לאומית בריאה, שואפת תנועה זו לשיחרור המלא.

תוכן לאומי-פטריוטי חילוני, כדוגמת תנו- עות השחרור בהודו ובסין.

ד"ר סנה

בתנועת השחרור הלאומית משתתפים מעמדות שונים, בעלי אינטרסים שונים וכתונות שונות: (א) השכבות הפיאודליות הן הנא- מנות ביותר לאימפריאליזם הזר, כי רק בי- השענותן על כוחו הן יכולות לשמור על שלטונן ועל זכויות היתר שלהן. (ב) הבורגי- גות הלאומית מציגות לכבוש לעצמה עמי- דות כלכליות מידי ההון הזר, ולכן היא מש- תתפת בתחלה במאבק האנטי-אימפריאליסטי, אולם כאשר מאבק זה עולה לשלב גבוה יותר, בוגדת כרגיל הבורגנות בתנועה הלאו- מית, מתפשרת עם האימפריאליזם הזר, משי- גה ממנו אי-אלה ויתורים כלכליים וכן אי- אלה סמלים חיצוניים של עצמאות פורמא- לית, ומתייצבת לעזרת האימפריאליזם הזר נגד השכבות העממיות הלוחשות לעצמאות אמת. (ג) האיכרים חסרי הקרקע ודלי הקר- קע מעוניינים בעיקר בריפורמה אגרארית דימוקרטית, אשר האימפריאליזם הזר, הפי- אודאליזם והבורגנות הפנימית אינם מוכנים לתוללה. לכן ממשכים המוני האכרים במאבק השחרור אף אחרי עריקת הבורגנות הגדולה מחזית התנועה הלאומית.

אבא אבן:

הלאומיות הערבית מרכזת את כל מאמציה וציקר דאגתה להשגת עצמאות מדינית... היא רודפת אחרי סמלי החופש ומתעלמת מתוכנו.

נימר אל-הווארי:

תנועת השחרור היא תוצאה של רגשות אמיתיים ולא כפי שאנשים אחדים טוענים, הפגנת-סרק ודיבורי-סתם על עצמאות וסו- פש.

ד"ר אלטמן:

כל השליטים במרחב שייכים למעמד הפי- אודלי המצימצם. במידה שאלה יצאו למלחמה בשלטון הזר, הרי עשו זאת רק כדי להפי- גות את זעם ההמונים החוצה, ולהסיח את דעתם מן המצב הפנימי הירוד. משך עש- רות שנים עזרו להם האנגלים להפנות את הזעם נגד הציגונות, עתה משתמשים השליטים באותם האמצעים נגד האנגלים עצמם.

אהרן אמיר:

תנועות שחרור קולוניאליות אפשר לראותן חותרות לקראת שחרור לאומי של ממש רק במידה שהן משותררות מקנאות עזתית (בי- מקרה זה, מוסלמית), ובמידה שהן מגלמות

מאבק מארוקו

כאשר נסת"מה מלחמת העו- רים נוכחו הצרפתים לדעת כי למארוקו חדרה רוח חרשה: התושבים שוב לא הסתפקו לחיות תחת שלטון קולוניאלי. תחילה ניסה השולטן לתווך בין אנשי "אי ס' ת' ק' ל" והצרפתים אך לבסוף נכנע. הזדהה עם הלאומנים-אם כי לזמן קצר בלבד: ברגע שה- צרפתים הראו נכונות להשת- מש בכוח, לא התעקש השולטן אשר בנו ולמעלהו המשיך לבקר אצל עניי העם בנסיון לשמור על גאמונתם ומסירותם לבית המלוכה.

3. האם יש לתנועה הלאומית הערבית תוכן חברתי מתקדם או אופי ריאקציוני ?

הריאקציוני, המשתדל מדי פעם לחזק את מעמדו בביום מחוות והפגנות. אולם ייתכן גם כי קיימים גורמים ריאקציוניים המעמידים פנים כאילו דגלו בטובת הכלל, ואשר הול- כים עם הזרם רק על מנת לנצל את ההזדמנות ובכנות העת להכות את הזרם לטובתם הפרטית.

נימר אל-הווארי:

הנני משוכנע כי מאחורי תנועות השחרור הללו עומדת קבוצה מתקדמת קטנה הדוגלת בהערת עמי המרחב מתרדמתם ושיחרורם מעול האימפריאליזם. אין זה פרי השלטון

אבא אבן:

(הלאומיות הערבית) מסידה דעתה לחלר- טין מכל חזיון חברתי וכלכלי. אדרבה, יש שהמעבר משעבוד לעצמאות מתריף עוד יותר את הליקויים החברתיים והכלכליים.

כאשר הועמדה השאלה הלוי בית להצבעה באוים נתבדר כי חסר קול אחד לקבלת ההצעה לעשותה מדינה עצמאית. קול זה שניתן בתרועה וצנועה, היה קולו של אבא אבן. נציג ישראל, שתמכה בהקמת המדינה הערבית ה"שמית. תחת אידרים אל" סנוסי, מי שזכה כבר לכינוי "עבדאללה השני" בשל נאי מנותו לאנגלים ואיבתו למצרים, השוכנים בגבולו המזרחי.

אל-הוא. סודאן

סיד סאייד עבדול רחמאן אל-מהדי הוא בנו של המנהיג הדתי הסודאני שהצליח לכבוש את הארץ ונוצח לאחר מכן על ידי קיצור. במערבולת הנוכחית בסודאן, מרכז סיד סאייד סביבו תומכים הדוטים בו כמלך, מתנגדים לתוכנית המוצהרת של הבריטים למסוד השלטון לסודאנים בהדרגה. אם שיתוף פעולה עם המצרים עשוי לקדם את תוכניתו לא יחסם לעשות זאת. ואשר לדיון ההמונים הסודאנים - אין זה חשוב כל כך, הרי הוא סיד סאייד עבדול רחמאן אל-מהדי יודע מה טוב בשבילם.

אך לוא גם הצליחו קבוצות או אישים ריאקציוניים אלה ברוב נסיגותיהם, מוכרתה הרוח הטמונה בקרב עמי המרחב שוחררי העצמאות להתגבר על מכשולים אלה לבסוף.

אהרו אמיר:

הכוחות המתבלטים ביותר במאורעות המ"נזיים כאן הם בעיקר אלמנטים מוסלמיים קנאים (דוגמת פאדיאן אסלאם של אלקשני באי ראן והאחים המוסלמים במצרים, ובמידת-מה גם בסוריה), שהם ריאקציוניים גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לאומית.

ד"ר סנה:

מעמד הפועלים, שקם והתארגן במפעלים הגדולים של בעלי הקונצסיות הזרים וכן במפעלים של בעלי ההון המקומיים, הוא המעמד העקבי ביותר במלחמה נגד האימפריאליזם הזר עד גירושו המלא ועד ביטול כל בסיסיו וזכויותיו, לכן הוא המעמד החותר לעצמאות לאומית מלאה ואמיתית; מעמד זה פועלים מעוניין גם בהפלת שלטונם הפנימי של הפיאודלים ושל הבורגנות גם יחד, ולכן רק הוא יכול בנצחונם להבטיח גם למעמד האיכרים הבינוניים והדלים את הריפורמה הרדיקלית הדימוקרטית.

אלה הם, בקווים כלליים, התפקידים של המעמדות השונים בתנועת השחרור הלאומית הכללית.

התוכן החברתי של התנועה הלאומית

תלוי, בהתאם לאמור לעיל, בכך איזה מעמד מחזיק את ההגמוניה בתנועה הלאומית של שלב המסויים. אחר הוא התוכן החברתי של התנועה הלאומית בשלב הראשון, כאשר היא בורגנות עדיין עומדת בראשה; שונה מזה הוא התוכן החברתי בשלב השני, כאשר היא בורגנות נוספת את התווית הלאומית המאורזת, וההגמוניה עוברת לשכבות העממיות, ובעיקר לאיכרות, ולמלאו התוכן החברתי המשחרר מגיעה התנועה הלאומית בשלב השלישי והאחרון, עת ההגמוניה עוברת לידי הפרולטריון. בזמננו אנו יכולים להבחין היריאליסטי להיות מוכתר בנצחון מלא רק עם הקמת משטר דימוקראטי-עממי, בהגמוניה של מעמד-הפועלים.

אליאס קוסא:

התנועות הן מתקדמות מבחינה סוציאלית. בסוריה הנהיג המשטר הקיים זכות בחירה לנשים, רפורמות קרקעיות, מס הכנסה מתקדם. מטרת המשטר לחסל את הפיאודליות ולסלק מן השלטון את הפיאודלים והסוכנים הזרים. סימני מעמדות חוטלו כגון תואר הבני והבאשא. במצרים ישנה חשיבות מרכזית לסכסוך האנגל-מצרי ותואר שמנע, או דחה, רפורמות סוציאליות רבות. גם הממ"שלה וגם העם יודעים היטב שיש צורך ב"רפורמות קיצוניות, בניגון העלאת רמת החייה של הפועלים והאכרים. אף כי הרבה נשאר לעשות עשתה ועושה הממשלה המצרית עבודה יזירת לשיפור תנאי החייה בדרך כלל מאמינים שמיז עם חיסול הסכסוך,

עודד קורלניק:

תכצע מצרים תכנית עצומה של רפורמה סוציאלית.

מלחמה אנטי-אימפריאליסטית היא בת-לחיטבעית למעברו המהיר של המשק הפיאודלי בארצות ערב לצורה קפיטליסטית מודרנית. מעבר זה מלווה מצד אחד בהתגבשות לאומית מזורזת ומצד שני בפיתוח מכשיר טכני-תעשייתי בידי לאומיות זו. המאבק האנטי-אימפריאליסטי בארצות ערב הוא למעשה תהליך מורכב שמובנו האחד הוא יצירה מהירה של לאומיות ערבית מודרנית השולטת במכשיר תעשייתי-טכני חדש.

בנימין ששון:

אמנם דוגלים ההמונים הערבים גם בשחרור חברתי, אולם תנועתם מעורבת עם אל-מנטים ריאקציוניים, המדברים על רפורמת אך שוקים למעשה לקיים את המשטר הקיים.

אורי אבנרי:

אין שחרור לאומי במרחב ללא שחרור חברתי. הבסיס לתורת המרחב הוא פיתוח אוצרותיו והעלאת רמת המחיה של האדם. מיטב הנוצר הערבי, וביחוד לוחמי החזית הארצישראלית, התיאשו מן המשטרים הקיימים. שואפים לקראת משטר חדש שישיג את פני המרחב.

4. האם נכאמות מטרותיה של התנועה הלאומית עקב הברת חוזים בינלאומיים קיימים?

אבא אבן:

(ישנה) התקוממות מחושבת נגד כל מוסד של שלטון בינלאומי, שבמידה מסוימת חייבות כל הנטיות הלאומיות להשתעבד לו. דבר זה בלט ביותר בסכסוך מצרים. אם (הש"א) אפה לניתוק הכבלים) מלחה התקוממות נגד חוזים והתחייבויות בינלאומיות, הרי התקלה שבאמצעים שקולה כנגד המאבק למען המדינה, מדינה היכולה לבטל באופן תרצדדי התחייבויות אין ערך לחוזים הגתתמים עמה.

נימר אל-הוארי:

הגישה של תנועות השחרור הלאומיות במרחב לבטל חוזים בינלאומיים הקיימים בין המזרח ובין ארצות מערביות אינה פוגמת בערך התנועות עצמן או מורידה מחשיבותן, כי אם להיפך. כי כיוון תנועות אלה לביטול חוזים בלתי צודקים, הנתמכים על-ידי הכוח ושארית ההשפעה האימפריאליסטית במרחב, ישחיו את כוח תנועת השחרור, ילבה את אשה ויגביר את כוחה. כאשר תגבר רוח זו

ד"ר סנה:

חוזים בינלאומיים, שנתמכו ע"י ממשלות בובות בתכתיב של מעצמה זרה והוטלו ב"כפייה על העמים הקולוניאליים והתלויים בניגוד משועץ לאינטרס הלאומי שלהם - אין להם כל תוקף מוסרי. לסוג זה שייך, למשל, החוזה האנגל-מצרי משנת 1936, או הזכיון הבריטי על הנפט הפרסי, ואם הדין פלומאטיה הישראלית, כפי השר שרת וה"שגריר אבן, מגינה על כך, על התוקף של "חוזים בינלאומיים" אלה, הרי יש להוכיח להם, כי הבריטים הסתמכו להגנת משטר "הספר הלבן" בארצנו על "החוזה הבינלאומי" של המנדט.

אליאס קוסא:

בדרך כלל מוזק הביטול החרצדי של חרזים בינלאומיים. במקרה של מצרים לא השאיר לחץ דעת הקהל כל ברירה לממשלה אלא ל"בטל הסכם זה. אחרי שנכשלה השגת הדרישות הלאומיות בדרך של משאומתן לא נשארה תרך לתקן את המעוות על-ידי התווה אלא על-ידי ביטולו. ישנו גבול לסבלנות אנוש, וכאשר מגיעים לגבול זה אין עוד תוקף וערך לקדושתו של חוזה בינלאומי.

בנימין ששון:

אסור בשום פנים להפר חוזים בינלאומיים, יש לשנותם באופן חוקי.

אורי אבנרי:

לחווה האנגל-מצרי או האנגל-פרסי ישנו אותו תוקף כמו לחווה בין האריה והכבש, לפיו מסכים הכבש. מרצונו החפשי לשמש ארוחה לצד השני. הקתמכות על חוזה כזה היא מגוחכת.

5. היכולה מדינת ישראל להשאר אדישה כלפי מאורעות אלה, או שמוטל עליה לנקוט בעמדה כל שהיא?

ד"ר סנה:

מדינת ישראל אינה יכולה בשום פנים ואופן להשאר אדישה כלפי המאורעות ה"היסטוריים המתרחשים בשכנותה הקרובה ביותר.

אליאס קוסא:

אני מאמין שלא יהיה זה מן התבונה אם ישראל תשאר אדישה. עליה לנהוג בדרך של

נימר אל-הוארי:

ישראל הנה כיום חלק מהמרחב ואין היא יכולה להיות אדישה או עוינת. שהרי ענייני המרחב הם חלק מענייני המרחב. לכן על ישראל להשתדל לתפוס במרחב מקום חשוב בהתאם לתסיסה השוררת במרחב. אולם הובר אפשר רי רק אם תהפוך גורם פעיל בשחרור המרחב מעול האימפריאליזם ומן הגורמים הריאקציוניים השולטים ברוב הארצות הללו, הי מובילים את המרחב בניגוד לרעיונות השחרור האמיתיים.

כל אשמתם של אסירים פו- ליטיים לבנוניים אלה היתה כי הביעו את הרעיון כי לא רק לאמורים ולמדינאים זכות להחליט בגורל העם. השל- טונות קראו להם קומוניסטים- וזה הספיק להעמידם למשפט- בזק שמצא אותם חייבים בעוון הנורא מכל עוון: הסדר הקיים במרחב לא מצא חן בעיניהם.

איראן איראן

לפני זו חדשים קם בתגלים האיראני זקן עיקש וחלוש- גוף שהציע לבטל את זכיון הנפט של החברה האנגלית- איראנית. צחק העולם ממנו: זקן מתעלף-קבע זה היה מן הסתם מטורף להתגרות בארי הבריטי. אולם כעבור שנה לא חשב איש את מוחמד מוסאדק למטורף. ואילו התעלפויותיו חדלו לה- צחק כי בינתיים הצליח במשימתו הגדולה: הוציא את האנגלים מארצו.

סוריה

אכזבית תעמולה זו המסידת בדחובות דמשק מפתלת את השיטה הבדוקה של הסחת זעם הקהל מענייני פנים לאוי- בים - כביכול האורבים מחוץ. תוכו הכרוז: "האויב בחזית! הבו עזרתכם לחייל הלווחים!"

עודד קורלניק:

תשובתי לבעייה מרכזית זו מיוסדת על גישתי הגיאופוליטית הכללית ואפשר לסכמה בקיצור בשתי נקודות: (א) צבירת כוח (יש- ראלית) בדרגת כוח חוסם (בין הגוש המערבי והסובייטי) וב) אחדות הסהרון הפורה (יש- ראל, ירדן, סוריה, עיראק) תחת שלטון יש- ראל.

בנימין ששון:

לעת עתה יש לנו דאגות משלנו.

אורי אבנרי:

מדינת ישראל היא חלק בלתי נפרד של הרחב השמי הגדול, קשורה אליו באלפי חר-

6. האם על מדינת ישראל לראות בלאומיות הערבית תנועה שלילית ומסוכנת לה, או שעליה לחמוך בה תמיכה פעילה?

אבא אבן:

לדעתי צריכה עמדתנו להיות מעורבת. מ' בחינה עקרונית אסור לנו כאומה צעירה להת- נכר למאבק לאומי המתעורר והתיסס בעולם השכן. היינו חוטאים כלפי עצמנו, כלפי מצ- שוננו הלאומי וכלפי ההיסטוריה, אילו לאחר שהשגנו את עצמאותנו היינו סוכרים שאנו רשאים לשלול את זכויות החרות מן העמים השכנים רק משום שהם עויינים אותנו. אך ניתוח יותר מעמיק מוכיח כי הכתיחות אי- נה נובעת מעצם קיומה של הלאומיות הער- בית, כי אם מתוך נגמים שדבקו בה. הלא- מיות הערבית התובענית לעצמה שוללת את אותן הזכויות מעמים אחרים, וביחוד מי- ש- ראל.

נימר אליהווארי:

ייתכן כי תנועת השחרור במרחב תהיה גורם מזיק לישראל ולעתידה, אולם יכולה היא גם להיות גורם לטובה ולברכה. ההכונה לברכה או לקללה תלויה בעמדת ישראל עצ- מה כלפי תנועת השחרור, אם ישראל תושיט יד ותעזור במידה רבה של עזרה וכנות ל- שחרור המרחב ונצחונה, ותיישב את בעי- תיה הפרטיות עם העולם הערבי והמוסלמי, תתייבשה הדמעות ויגלידו הפצעים שנתהו בגוף המרחב והעולם המוסלמי כתוצאה מ' קום מדינת ישראל, בצורה שתחזיר לערבים את כבודם העצמי הנפגם ותמחוק את החרפה שנפלה על המוסלמים. ואז יפקח הדור החדש בעולם הערבי-המוסלמי את עיניו ויראה את ישראל כחבר המרפא את פצעיו ועושה למען קידומו. והרי חייב המרחב לפקוח את עי- ניו - אם במוקדם או במאוחר. ואוי לישר- אל אם יפקח עיניים מלאות נקמה, שגאה ואיבה.

על ישראל לפעול בחיזוק המרחב עד אשר ירגיש המרחב בעצמו כי ישראל אינה מהווה סכנה לו וכי (המרחב) הנו חוק במדה שאין לו מה לפחד מישראל. על ישראל לדאוג מן תנתן הזדמנות לאויבי המרחב לנצל את פחד הערבים מפני ישראל. היא יכולה לעשות זאת רק ע"י עזרה לשחרור המרחב וחיזוקו, ולא על-ידי הסתמכות על גורמים פנימיים בחוג ארצות המרחב המניעות את ארצותיהם נגד ישראל.

ד"ר אלטמן:

משך כל השנים לפני קום המדינה ואחריה גילו כל ארצות ערב יחס של איבה כלפיו, ולא נתגלה בארצות אלה שום כוח ושום אדם שיחלוק על גישה זו. כל עוד יראו בנו מדינה חלשה שאפשר לחסלה, ינסו להשמיד אותנו. יחסי שלום ייתכנו רק אם הערבים יראו אותנו חזקים יותר, בעלי ארץ גדולה יותר מגבולות ישראל היום. השתלטותם של יסודות פרורוסיים במרחב תהיה נגדנו, כי לרוסיה יש קו אנטי-ישראלי ופרור-ערבי. היא תומכת בעמי אסיה, אנו הגנו גורם אירופי.

ד"ר סנה:

לדעתי נמצא מאבק השחרור הלאומי של עמי המזרח התיכון וצפון אפריקה בקו ה- אינטרס הלאומי שלנו, של מדינת ישראל. אנו מעוניינים עניין חיוני ביותר בשלום-אמת עם העמים הללו, לשיתוף וליחסי גומלין תרבו- תיים. במידה רבה תלוי בכך כל עתידנו, כעם החורג למולדתו בשכנות עם העמים האלה. השלום בין היהודים והערבים הופר ע"י ה- אימפריאליסטים הזרים, שהפיחו גם את רוח האיבה וליבו את אש המלחמה בנינו. סילר- קם של הבסיסים והזכויות האימפריאליסטי- יים מהארצות השכנות פירושו בשבילנו סי- לוק המכשול העיקרי, סילוק אבן הגוף ה- עיקרית מן הדרך לשלום, לאחווה ולשיתוף ישראלי-ערבי הדרוש לנו כאחיר לנשימה.

אליאס קוסא:

מן הראוי שישראל תתמוך באופן פעיל ב- תנועה זו מפני שהיא מתאימה לחייה הדמר- קרטיים. אם ייעשה הדבר בתבונה ובסאקט, תקל עמדה כזאת על התקרבות שני העמים השמיים בידידות ובהבנה הדדית.

עודד קורלניק:

הסהרון כיחידה גיאופוליטית אורגנית מקים מגמה בשוכנים בו לאחדות ריבונית אחת, וזוהי לכן מגמה טבעית של המדינות הער- ביות השוכנות בו וצריך שתהא המגמה ה-

טים היסטוריים, תרבותיים, כלכליים וצבאיים. כל מאורע במרחב משפיע על גורל מדינה ויושביה. קיום בסיס בריטי ככואץ, למשל, יכריח את הרוסים לעבור את ישראל במל- חמה הבאה, כדי לחסלו. חמרי גלם, מצרכי המזון, והשוקים של המרחב הם צורך חיוני למשק הישראלי ולקליטת העלייה. הגורל ה- אומלל של מדינת-הצלבנים בארץ-ישראל מו- כיח כי לא תיתכן מדינת-גטו בארץ זו.

ישראלית העיקרית. לפיכך שרויים אנו בניגוד טבעי למדינות ערביות אלה - ופת- רוננו חורבן אחד הצדדים.

מתוך עובדה בלתי מעורערת זו מקבל ה- מאבק האנטי-אימפריאליסטי של מדינות ה- סהרון מובן מיוחד על רקע זה. גישתנו אליו חייבת לפיכך להיות גישה של אהדה פסיבית אשר משמעותה לגביו - נפיה לקראת צאתם של הגורמים האימפריאליסטיים מן ה- סהרון והשארתי כשדה פתוח למאבק ישרא- לי-ערבי.

הבעיה העומדת בפנינו היא: האם תשרור בסהרון אומה ישראלית נושאת שליחות תר- בותית חדשה או אומה ערבית נושאת תרבות גיאואיסלמית? והמסקנה: אהרה פסיבית ל- מאבק האנטי-אימפריאליסטי בסהרון תוך הכ- רה שהוא מפנה את הדרך למאבק הבא שיכ- ריע בעצוב אופיו הלאומי והתרבותי של ה- סהרון.

(אולם) מתעוררת השאלה בדבר הסיכון שבהסתתחויות הנובעות מן המאבק האנטי- אימפריאליסטי. קיים רוח קריטי בין הרמה התרבותית-התעשיתית שלנו ובין הרמה ה- תרבותית-תעשיתית בארצות ערב. רוח אשר המאבק האנטי-אימפריאליסטי (הערבי) עלול לצמצמו באם יארך זמן רב מדי. (ואילו אנו מעוניינים) שהרוח בנינו ובין הערבים יה- יה גדול ככל האפשר, למען תיפול ההכרעה ביתר קלות לטובתנו. לפיכך רצוי הדבר מכ- חזית האינטרס הצרוף של מדינת ישראל כי המאבק (הערבי לעצמאות) יהיה קצר ככל האפשר.

בנימין ששון:

איני רואה מה יכולה פניית ישראל לעשות לטובת הערבים, כשהיא כל כך עמוסה בע- יותיה שלה.

אורי אבנרי:

שום כוח בעולם לא הצליח עדיין לעצור בעד תנועה לאומית בריאה - והמאבק ה- עברי לעצמאות יוכיח. הברירה בפני מדינת ישראל: להיטרף ע"י גלי המהפכה המרחבית, או להעמיד את עצמה בראשה. מדינת ישראל היא המנהיגה הגיונית של מאבק העצמאות המרחבי, בהיותה המדינה השמית המפותחת ביותר.

7. אם לדעתך על המדינה לחמוך במאבק הערבי, האם יש לתת תמיכה זו לכל העמים המעמדות והתנועות המשתתפים במאבק, או לחלק מהם בלבד?

אבא אבן:

המגמה - ביטול המחיצות בנינו לבין העולם הערבי. חבלי ההשתלבות יהיו קשים וממושכים, ולעולם לא יהיו שלמים. אך בני- תיים שומה עלינו להשלים עם מצמדנו העצ- מאי והנפרד, ולפצות את עצמנו בקשרים עם גורמים אחרים... בלי הסתייעות מן החוץ לא נוכל לקיים את משקנו הלאומי ברמה הרצויה.

נימר אליהווארי:

לשם המשך שלטונו במרחב סומך המערב על המעמד השולט מבין בעלי האחוזות ודו- מיהם, שהועלו לשלטון על-מנת לשמור על האינטרסים של האימפריאליזם. שכבה זו היא אויב מושבע לתנועות השחרור, ואין ישראל צריכה להגיש לה עזרה או אהדה, פן תחשב גם היא למכשול בדרך תחיית המרחב ושחרו- רו.

אהרן אמיר:

מדינת-ישראל חייבת לחמוך תמיכה פעילה באותם יסודות הדוגלים בתחייה לאומית-

כאשר עלה טראל על כס אביו. המלך עבדאללה. קשה היה לנחש מה יהיו מעשיו. לאומנים ערבים קיוו כי במי קום מדיניותו המעשועבת לאנגלים של אביו תבוא אחרת. מכוונת לליגה הערבית. ואילו האנגלים קיוו כי ימשך בדרך אביו. ואמנם, שניהם לא התאכזבו: טראל הוכיח את עצמו מלך ערבי נאמן לליגה - כל עוד אין זה מפריע למדיניות האנגלים.

סעודיה

לפני כחות מ-15 שנים היתה הממלכה הערבית הסעודית של איבן אל-סעוד. סגורה בפני העולם החיצוני. המלך הפראי התקיים בעניות מכוון ידו. בעיקר מתשלומי צליינים והענקה בריטית זעומה. עד אשר גילו האמריקאים נפט במדבריות הלוחמיים. עתה הפכה סעודיה לכוחות רוחשת. כשכמה שייכים בדרך אים הפכו לעשירי העולם. ואשר להתעניינות בבעיות העולם הערבי - מפליט איבן אל-סעוד מדי פעם אימרה אבהית מעודנת ומלאה חכמת קוראן. וחוזר לארמונו בשלווה נפשית. לחישובי הרווחים העיקריים הוורמים מחברות הנפט.

טריטוריאלי וחילונית בארצותיהם השונות, ואף לחזקם במלחמתם נגד כוחות הריאקציה העדתית המוסלמית. וזאת גם מבחינת האינטרס העצמי שלה, לפי שזו הדרך היעילה ביר תר שלפניה לפרוץ את חומת ההסגר והבידוד המקיפתה כיום בסביבתה הגיאופוליטית הטבעית. מדינת-ישראל תוכל לנקוט קו זה רק במידה שתשתחרר היא עצמה מן התפיסה העדתית (היהודית) ותקבל עליה, הלכה למעשה, תפיסה לאומית (עברית).

דין סנה:

יש לתמוך בתנועה הלאומית של כל עם קולוניאלי או תלוי, אם רק זוהי תנועה משחררת באמת ואנטי אימפריאליסטית באמת. למשל, אנו מתייחסים בחיוב גמור ל"מאבקם הצודק של העם הפרסי, של העם היראני וכדומה, כי בהתאם לניחוח דלעיל, נתונה אהדתנו לתנועות המתקדמות ביותר בעמים אלה, ליסודות המשחררים באמת וה"אנטי-אימפריאליסטיים באמת, הלוחמים בעת ובזמננו אחת גם נגד האימפריאליסטים הזרים וגם נגד השליטים הריאקציוניים בפנים. עם היסודות המתקדמים האלה אנו נפגשים ב"מסגרת תנועת השלום העולמית, שביוזמתה התקיימו כבר - בהשתתפותנו - שתי פגישות של נציגי תנועת השלום מכל ארצות

המזרח התיכון וצפון אפריקה, ובקרוב עומד להתקיים כינוס שלישי. מכל מקום, לתנועת השלום נתנה עד כה את הבסיס הראשון והיחיד, אשר עליו נפגשו ביחד נציגים ישראלים וערביים ברוח של ידידות ואהדה. אנו רואים בזה רק התחלה, אך התחלה חשובה למדי. כך אנו נוהגים בהיותנו אופוזיציה ל"שלטון במדינה ולמדיניות החוץ שלה; אילו היינו אנחנו מגיעים לשלטון, היינו מתרגמים את עמדתנו העקרונית לשפת המדיניות ה"רשמית ביחסינו הבינלאומיים.

ייליאס קוסא:

על ישראל לתמוך בתנועות ובכל העמים השואפים לחרותם. העם היהודי דרש ולחם למען בית עצמאי משלו. לידו היו היהודים, אחרי שהשיגו בית עצמאי לעצמם, מתנגדים עתה למלחמתם של עמים אחרים לעצמאות שלהם, היה הדבר מטיל אור שלילי על ה"יהדות העולמית. לדעתי תחכן אהדה אקטיבית למאבק האנטי-אימפריאליסטי במצרים באם המחשבה ה"מדינית של שני העמים תתקבל בדפוס זה. באם תנועת השחרור המצרית תכיר בזכויות ישראל להגמוניה בסהרון הסורה תכיר ישראל בזכויות מצרים להגמוניה בעמק הנילוס. כלומר, באם המחשב המדיני במצרים סטה

מן הכיוון האסיתי שלו ויעלה על כיוון אפריקני מוחלט תתכן או זהות בין האינטרסים המצריים והישראליים. זהות וזוגות מן העובדה כי הסהרון הסורה ועמק הנילוס ה"שתי יחידות גיאופוליטיות אורגניות נפרדות ואין התרחבות ישראלית פוגעת לכן במגמה המצרית וכן להיפך.

בנימין ששון:

קודם כל על מדינת ישראל לתקן את עצמה. במידה שהדבר אינו מפרע לעצמה, יכולה היא לעזור לתנועות הערביות המתקדמות ה"קרוכות לנו: כל הערבים שיבנו כי אין אנו אויביהם, אלא שמטרתנו, כעם שמי, לחיות בארצנו כמוהם מבלי להזיק להם, וכי אנו יכולים רק להועיל להם.

אורי אבנרי:

להלכה על ישראל לתמוך בכל גורם הלוחם בכנות לחרות המרחב. אולם את פעולתה ה"מעשית יש לכוון כך שתגבש ב"רצות השגים גופים ערביים חדשים, מהפכניים ומתקדמים. הקושרים את שאפתם לשיחרור לאומי וסוציאלי ברעיון האיחוד השמי - ממארוקו עד ירדן.

8. באיזו צורה חייבת תמיכה זו להינתן?

אהרון אמיר:

באמצעים פוליטיים ומוסריים, ועל הכל - במתן דוגמה חייה של השתחררות ישראל עצמה מהמשטר העדתי הסתגרני ושל פיתוח לאומיות עברית טריטוריאלי, חילונית, מדינית ומתקדמת.

דין סנה:

כל עוד המדינה אינה מקבלת את הקו העקרוני שלנו, אין טעם להיכנס בפרטים. "באיזו צורה חייבת תמיכתנו להינתן?" אעמוד רק על עניין אחד, המרכזי ביותר והמכריע ביותר. התנגדות ישראלית רשמית להקמת "הפיקוד המזרחי-תיכוני" כסניף לברית הא"ס לנשית, ותמיכה ישראלית רשמית בעמי ה"מזרח התיכון הנאבקים נגד האימפריאליזם

השולט בארצותיהם - על שני יסודות אלה אפשר היה לפתוח בדיון ישיר ישראלי-ערבי על שלום בינינו, ללא התערבות זרה, ללא "הועדות פיוס" המחבלות רק בסיכויי השלום. לעומת זאת כל נסיון להגיע ל"שלום" עם מדינות ערב תחת כיפה אטלנטית "מאחדת", לשם ברית מלחמה אנטי-סובייטית, נושא ב"כנסיו הרס לארצנו והרג לעמנו. אין לקנות שלום אזורי על יסוד של כוננות להפרת ה"שלום העולמי.

אליאס קוסא:

עליה להינתן בכל צורה אפשרית ובכל הזדמנות מתאימה. לפני עצרת האו"ם הועדו תיה, במועצת הבטחון. עלידי פעולות דיפלומטיות ובכל דרך אחרת של שכנוע. גיטסות ידידותיות כאלה היו מסלקות את פחד הערבים (מפני ישראל) וסוללות את הדרך ליצירת שלום ויציבות בין ישראל ומדינות ערב.

9. אם יש לדעתך ללחום בתנועה הלאומית הערבית, כיצד יש לעשות זאת באילו אמצעים ומתוך התקשרות עם אילו גורמים?

דין אלטמן:

כל מרצנו חייב להיות מופנה לחיזוקנו, להרחבת גבולותינו ולהגדלת העלייה. עלינו לשכנע את אמריקה שרק ישראל חזקה שי"שחה ישתרע מעיראק עד סואץ ואוכלוסיתה תמנה מיליונים רבים, תוכל להבטיח יציבות במרחב ותמנע השתלטות קומוניסטית בו. אם אמריקה תשקיע כסף בארצות ערב, יקרה לה מה שקרה לה בסין של צ'יאנג קיי-שק. חיזוקה של ישראל דימוקרטית היא, איפוא, תפקיד מ"1 של מעצמות המערב. כשנהיה חזקים, נוכל לנהל פוליטיקה בתוך ארצות ערב עצמן. באים בחשבון גורמים מסוימים - למשל הסכס עם הלבנון, אך גם הלבנון גים לא יעזרו (לעשות זאת) כל עוד לא נהיה גורם איתן שאפשר להישען עליו.

דין סנה:

מובן מאליו, כי אני מתנגד להתקשרות ישראלית עם מעצמות המערב נגד עמי-ערב.

אליאס קוסא:

תשובתי היא שלילית.

בנימין ששון:

אני נגד כל התערבות ישירה בחיים הפנימיים של הערבים.

אורי אבנרי:

התקוה הנפסדת להיעזר בגורמים זרים כדי לפגוע בערבים, במקום לעזור לערבים ללכת את הגורמים הזרים, הוכחה עשרות פעמים בהיסטוריה של הישוב כאשליה מסוכנת, והיא אחד הגורמים לניתוק המדינה מן המרחב. אי אפשר לעצור תנועה לאומית, כשם שאי אפשר להחזיר אחורה את סיבוב העולם או להסיג את זרם הנהר. אחד האסונות של הציונות היה שמיציגה באירופה, לפני חמישים שנה, לא ידעו כי קמה תנועה לאומית ערבית, בעלת כל הסממנים של תנועה לאומית בריאה, כך שנוצרה האשליה שהבית הלאומי היהודי עומד להוצר בחלל ריק. רק במרעב עצמאי, מאוחד ומתפתח תיתכן טריחתה של ישראל עצמאית, עשירה - ובטוחה.

מבחן קפדני. כל רגע אשר בו נמצא הרוכב על מגרש יות היתה הופעתו נתונה למיבחן הקפדני של השופטים אותו בנקודות עבור הופעתו האישית, הופעת סוסו, מיד פו, קפיצות. למטה מדגימים שני רוכבים. קפיצת ס

**אדינה. לחובבי סו-
סים ולסתם אנשים
היתה זאת הזדמנות
להנות מן השינוי ב-
סדרים המקובלים -
כששופרים דוהרים
ומתרוצצים ואילו הם,
הצופים, העוקבים א-
חר הרוכבים בענין
מבקרים ורושמים**

**תחת שמי תכלת קי-
ציים התאספולמעלה
מאלפיים מוזמנים -
אנשי צבא, משטרה,
נציגים דיפלומטיים
ואנשי ציבור - לחזות
ביום הספורט לרוכבי
בים של משטרת יש-
ראל, הג'מכאנה הי-
ראשונה בתולדות הי-**

שיל סוסים ואנשים

יהודים אינם אוהבים חיות. כך בכל אופן אומרת דעה ירוחת וכך גם קובע פתגם יהודי. אולם אם המאמין בזה היה, מן הסתם, מקבל הפתעה גדולה אילו ראה את אלפיים האנשים שהתאספו סביב מגרש ההופעות של משטרת בית-דגון. כי אנשים אלה באו לשם במיוחד לחזות בחיות - סוסים וכלבים (עם שוטרים) ביום הספורט לרוכבים של משטרת ישראל.

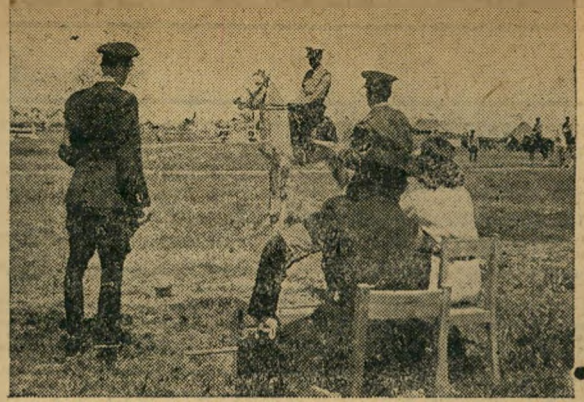
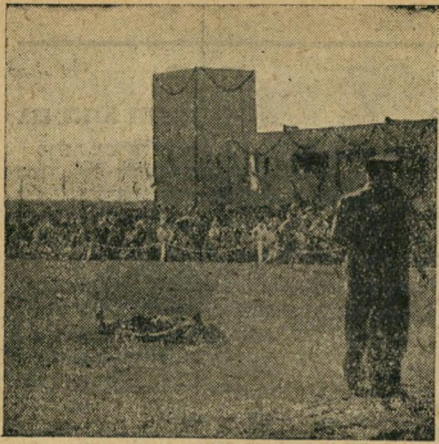
בשעה שתיים אחר הצהריים, בדיוק, הפסיקה התדמורת את מנגינותיה והקריין הכריז: "השעה 14:00 בדיוק. ההופעות מתחילות." תחילה עברו כ-50 שוטרים חמושים, רכובים על סוסים, כשהקצינים הצועדים בראשם מצדיעים בתרבות שלופות.

אחר המצעד החלו התחרויות. מכל הבחינות דמתה ההופעה לגימכאנות המפורסמות של האנגלים: הסדר היה למופת, המגרש היה נקי ויפה, המשתתפים נאים בהופעתם - רק הדגלים שקישטו את המגרש היו שונים. לאנשים שידעו את גודל המאמצים שהושקעו בהכנת יום

המוזמנים. מלבד רוכבים של המשטרה, הוזמנו לתת ביום הספורט גם רוכבים מן החוץ ומאיי הספורט. אולם איש אחד בלבד נענה להזמנה: אב גורדון, בעל בית הספר הותיק לרכיבה בתל-א

להטוטים. אחר תחרות הקפיצות הופיעו שוטרים שייצגו את מחוזות המשטרה השונים, הדגימו להטוטים וטוגי רכיבה שונים. למעלה נראה אחד משוטרי מחוז תל-אביב בביצוע קפיצה מצד אחד של הסוס לשני, תוך כדי רכיבה דהירה בשטח המחנה של מגרש התחרות.

מקומות תפוסים. למעלה משעה לפני התחלת התחרויות החל הקהל נוהר למגרש ההופעות של משטרת בית'דגון. בהתקרב שעת האפס (14:00) כבר היו כל 200 מקומות הישיבה תפוסים ואורחים רבים הצטופפו בעמידה לחזות ברוכבים שצעדו סביב.

נבהל, הנחית בעיטה חזי" קה בראש הנופל, הטיילו מחוסר-הכרה בתוך תימ" רות אבק (למעלה, מש" מאל). תוך זקות ספורות הגיעו למקום רופא ונו" שאי-אלוניה, הובילו את הפצוע לאוהל המרפאה ומשם לבית החולים. גר" מו בכך להתרגשות נק" רב אלפי הצופים שציפו בקוצר רוח לידיעות על מצב הפצוע. לבסוף הוח" לפה התרגשות הזאגה, בהתרגשות ספורטיבית, משהכריזו: "מצבו של ה" פצוע משביע רצון."

הקריין הודיע על התר" גיל : שוטר רכוב יעבור מכשול, יגיע לשוטר בל" תירכוב, הנתון בקרב, יעלה על סוסו וכך יצי" להו. בבת אחת זינקו ששת הרוכבים, בהשתד" לם להגיע ראשונים. שניים העלו את חבריהם במהירות הבזק ודהרו חזרה אל המכשול ונק" דת הסיום. אולם שעה שקפצו מעל למכשול (ל" מעלה, מימין) איבד הר" כב האחורי את מושבו ופל תחת הסוס שבא אחר ריו. גם הסוס הראשון

זה, היה המראה מרהיב עוד יותר.

כי עדיין זכרו באיזה מצב קיבלה משטרת יש" ראל את אגף בעלי החי משוטרי המנדט אשר, כי ימים האחרונים לפני צא" תם, הרעילו את הסוסים והכלבים, לבל יעברו לי" די יהודים. בכל זאת שר" דו כמה פליטירעל ומי" רושה עלובה זו, בתוס" פת כמה שוטרים בעלי עבר ביחידות הרוכבים, הונחו היסודות שאיפש" רו את הדהירות, הקפי צות, התרגילים וההצגות של יום הספורט.

רק שני דברים סטו מ" סדרי ההופעה כפי שנקב" עו בתכניות מודפסות שחולקו לאורחים. בהת" קרב היום לסיומו, נפל אחד הרוכבים מעל סו" סו, נפצע בראשו, ואי" לו הופעת פרשת בדואים שנרשמה כמאורע מס' 8 בתכנית, נדחתה לאת" ש" גודע כי נגנב משתוללת מחלת סוסים מידבקת ש" היתה מסכנת את סוסי ה" משטרה. בכל זאת יכלו המארגנים לברך את עצי" מם: בנימת סיפוק מוצ" דקת: "הכל היה מאה א" חוז". נוסף לכך: השמים הבהירים, השמש הקיי" צית והקהל המגוון, בן האלפים אישי, שמילא את שטח המגיש, עקב אחר התחרות בדריכות ומתי" חות רבת עניין.

רמתים ביתדות. תחרות זו, נעיצת רמחים ביתדות, סיפקה את המ" תח הגבוה ביותר ליום הספורט, כאשר שני רוכי" בים — סמל משולם מ" בית'דגון והשוטר עלי יוסף — השיגו מספר נקודות שותח. לבסוף ה" כריעה הגרלה ועלי יצא ראשון. משמאל, מקפח מרכזי מדליה מצליח בני עיצת יתד, תוך זריחה.

מספריים. בתרגיל זה, המספריים, מטובב הרוכב על אוכפו תוך כזי דהירה, פונה לזנב הסוס וחוזר חלילה. הרוכב : אברהם רביבו, חניך בית'הספר לרכיבה בבית'דגון, שהתחיל לרכב דק לפני חודשיים וגילה התקדמות מהירה ומפתיעה בתרגילים המסובכים שהודגמו על ידו.

חנם

גם החג התברגן

מדינת ישראל נואמת משך עשרה חדשים בשנה על הצורך בהגברת פרויקט העבודה כדי להציל את הארץ ממלחיה, מהתמוטטות, מתהום איומה. משך חדשיים בשנה שובתים הנואמים, כמו כל שאר בני המדינה. אלה החדשים המוקדשים כזבח לאל הבטלנות: חודש של בטלנות מאורגנת בחודש ראש השנה, חודש שני בו מצטופפים תג הפסח, יום העצמאות והראשון למאי. ימי העבודה המעטים, ומסרתם העיקרית לתת לעובדים מכל הסוגים לנח ממאמצי ימי המנוחה.

תקופת הפסח היא התקופה בו בוער חלק מטיימם בגוף האזרח הישראלי, ומשתלשלת עליה התאווה לגודו. האזרח התל-אביבי מבקר את דודו הירושלמי, עשה שאותו דוד מוצא לנכון לכבד בכיקורו את בן אחיו בתל-אביב. הקרבנות העיקריים הם אנשי המשקים, אשר בני העיר יורדים עליהם כארבה גם בשנים כתיקונם, וכארבה רעב בימי הצנע חסר-השמנת. אך רוב המשקים, למודי נסיון, דואגים מראש שמספר אורחיהם יוגבל, יכלול רק את אותם הקרובים והקרובות שאין דרך מנומסת להשאירם מחוץ לגדר המתנה. הקשישים שגדלו בארץ נאנחים, אבלים על הימים כשהנוער עוד היה נוער, נדד בארץ על רגליו ואופניו, ישן תחת כל עץ גבוה. אולם מספר הצעירים שסוג זה של בילוי הפסח היה קרוב ללכם התמעט במרוצת השנים. הדלדל כמעט לגמרי. חג הפסח, כמו כמעט כל שאר אורחי ישראל, התברגן.

חינוך

לא רק על ניר קרן

„לא היתה לי כל שפה משותפת עם הפועלים בקבוצתי, או עם מנהל העבודה, אך במהרה למדתי מספר מלים שודיות שאפשרו לי להבין את ההוראות לעבודתי, כתב תיגוד הסכנין ורפאל ברגמן בדו"ח מספר לאיגוד הבינלאומי לחילופי סטודנטים להכשרה טכנית.

הסטודנט ברגמן הוא אחד מ-21 הישראליים שיצאו את הארץ לשם אימונים טכניים במקצועם, לפי סידור מיוחד במינו. עם הקצבת 10 לירות במטבע זר ומשכורת מלאה במקום עבודתו השתלם ברגמן, משך חדשיים בקיץ 1951, בהרכבת קרונות רכבת בבית-החרושת לקרונות במלמו השודית. הוא הוציא לפועל תכנית שבזמן לימודיו בטכניון כאן משרוטטות על-גבי נייר קלף בלבד.

הדו"ח של ברגמן הוא רק צד אחד של המטבע החינוכי. מצדו השני מופיע דו"ח של סטודנט שודי, גוסטה לגסטורם שגשלה ל-בית-החרושת למלט נשר, חיפה, תמורת ברגמן. העידי לגסטורם: „עלי להודות שההכשרה בעבודה שקיבלתי בארצכם היא הטובה ביותר שקיבלתי מעודי!”

למכניון, זכות קדימה. גוסטה לגסטורם ורפאל ברגמן הם שניים מתוך 2400 הסטודנטים שהועברו מקצהו האחד של העיר לם לקצהו השני כדי להתמחות בהכשרה טכנית-מעשית כתוספת ללימודיהם התיאורטיים שרכשו בכחות הגבוהות של בתי-הספר המקצועיים בארצות-מוצאם.

לפני ארבע שנים נתכנסו בלונדון באי-כוחן האקדמיים של עשר ארצות, יסדו את איסטא (האיגוד הבינלאומי לחילופי סטודנטים טיכניים להכשרה טכנית). מאז הוחל בסיקוח על החלופים שנערכו מדי קיץ כל שנה. ב-1950 נקבלה ישראל כמועמדת לחברות ואשתקד, בוועידה הרביעית של איסטא בה ייצגה ישראל על-ידי באי-כוח הסכנין, הפכה חברה מלאה.

השנה שאופת ישראל להכפיל את מנתה הועזמה, לשגר 40 סטודנטים, לפחות, שיי בחורו על-ידי ועדה כלי-ארצית של המוסדות הנוגעים בדבר, כשכוחות הקדימה לחניכי הסכנין מיוצאי הקורס השלישי והרביעי בגלל הכשרתם הטכנית.

נוער

„למדתי לקח!”

אלי שחורי, 21, הוכה באכזבה-חיים עמו קנה אחר שנכשל בבחינות לטיים בגלל ליקוי קטן בראייה שגילה רופא חיל-האוויר המדקדק, עם דחיה זאת אבדה מטרת חייו של אלי גבה-הקומה, השנון והסיקח. הוא פשט את מדי צה"ל, שב לחיים האזרחיים ולמקצורו, החשמלאות. עליו לחזר לעצמו משרת „במקום”. אם לא יכול היה להפוך טייס, יצא, לפחות, את הא

רק, יתור את העולם לאורכו ולרוחבו. שעות עבודה נוספות רבות נרשמו בפני-קטן, כי לבצוע המטרה החדשה היה זקוק לכספים רבים, לא היה יכול להסתמך בעזרת אמר האלמנה ואחיו הגשוי.

לאחר מתחן הממושך של שעות העבודה חיפש אלי חברים לבליו זמן, כי חבריו מים עברו נראים לו צעירים בהרבה ממנו, בעלי שאיפות ילדותיות. חיצוניותו הגברית לא הקשתה עליו לחבור אל אנשים מבוגרים ממנו, שהיו גם מנוסחים יותר ולא הק פידו במיוחד, לפתים קרובות למדי, בזכות הרכוש הפרטי.

אהדה למכונות. בליל סגריר אחד של חודש מארס נתפתה אלי, חמק יחד עם חבר מבוגר לתוך מכונת הדורה שנתנה בשדרות רוטשילד, תל-אביב. הטיל הקצר גסתים, כפי שאפשר היה לצפות מראש, ב-תחנת המשטרה. עברו חסר-הדופי של אלי עמד לו והוא נפטר בקנס סמלי בלבד.

מירצה-להיות טייס החליט להוטר לה-בא, בהבינו כי הופעה נוספת בפני בית המשפט עלולה להכשיל את ביצוע נסיעתו.

אולם אהדתו של אלי למכונות, מנועים והגיה, הכניסה אותו במתרה, בלחית אותו חבר, למכונת זרה (והדורה) נוספת.

אלי שהפך פנים מוכרות במחלקת התביעות של המשטרה לא יצא הפעם בקלות, נידון לשלוש שנות פיקוח תחת קצין המבחן.

ד"ר דויד אנגלברג, קצין המבחן, הרגיע את אלי, קשר עמו ידידות חמה ובמרוצת הימים שפך לפניו הצעיר המאוכזב את כל לבו. אולם אלי הקפיד לשמור על סודו האחר, הכנות הנסיעה לחוץ-לארץ. כי מתוך שיחה עם ד"ר אנגלברג נתרבר לו שיעיאת הארץ אטורה עליו משך שלוש שנות הפיקוח.

אלי הכין דרכון, היתר-יציאה ואשרת-כניסה לאיטליה, הפתיע את קצין-המבחן בכך-תב ששיגר אליו בראשית השבוע. כתב אלי: „...היה לי כל הרצון לעזוב את הארץ כאדם ששבר על החוק, נשפט וריצה את עונו. אך הדבר לא ניתן לי.

ברגע שתקרא את מכתבי, אשקיף על היים מעל סיפון אנייה המביאה אותי לאיטליה. היתה לי מלחמה נפשית קשה ולבסוף הגעתי להחלטה: חלמתי ועבדתי קשה למען נסיעה זו, לאחר המשבר הקשה שעבר עלי, והיא היתה כל תקוותי...”

אינני מתחמק מעונש. למדתי לקח. אך לוא הייתי נשאר לא הייתי יוצא מהבדן שנכנסתי אליו... לא העלמתי ממך דבר, פרט לנסיעתי. ואם אתה יכול לסלוח לי, אנא עשה זאת!”

טיים הצעיר המאוכזב שהחליט לקחת את חייו בידי ולתקום! „...ביום מן הימים אחזור ארצה כאדם הגון, והבריות לא יעלו בפני את העבר שאני מנסה כעת להשכיחו מלבי, ושאני כל כך מתחרט עליו.”

משפט

השאלה השדלוק הולמית

לפני שנתיים הודיע נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב, נתן ברוכאי, לדוד יעקב בוביץ כי נמצא אשם ונודון למות.

צחחותיה של אשת יעקובוביץ ועזעו את עשרות הקרנים שבאו לשמוע את פסק-הדין. יעקובוביץ כיסה פניו בשתי ידיו ופרץ בבכי מר. הוא הועבר לתא המוחת בתל-מונה, ושם נשכה מעין ואוזן הציבור.

בשבוע שעבר הגיע הערעור על אותו פסק-דין בפני בית-המשפט העליון, ועורך-הדין אשר לויצקי יצא בהתקפה נמרצת על מסקנות בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, גיי גה את ססק-הדין כעומד על כרעי תרגולת הן מבחינה משפטית והן מבחינה עובדתית.

התפוצצויות ורשפי אש. מבנין טנטור, סירת עורכיהדין בירושלים, בו נשאר אשר לויצקי מולך אחר יציאת עורך-הדין הנוודע ביותר בגרנד (דב) יוסף, לשמי הפר לויטיקה, גויס כל חבר העובדים לשעות רבות. לויצקי הכין התקפה כללית במטנה לזכות את מרשו דוד יעקובוביץ.

דבר לויצקי על לב שלושת השופטים העליונים (פרופסור שמחה אסף, שמעון אג-רנט ומשה זילברג) לא הסך לא בזמנו ולא בזמן השופטים (העירי אחד השופטים: „הדבר לעניין, אתה לא נכנסת ל...”). אמר לויצקי: „אין בכל הנמקת פסק-הדין פסוק אחד שיש פיק לחייב את דוד יעקובוביץ במה שהוא

נאשם: גרימת מותו של דניאל פקטורי בכדי להקל על אונס נ. ש. ואלה הנקודות המשפטיות עליהן הסתמך לויצקי: אין כל עדות לכך כי יעקובוביץ הרג את פקטורי. כי נ. ש. מתחילה את עדותה באותו רגע בו הותקפה ע"י דמות במקל,

לפני שנתיים הורעש הישוב כולו מפשע שהוגדר כרו-זוית, גרף את המדינה כולה לסערת פנסציה ופולמוסים, בהם הדהדה, משך חודשים רבים, פרשת טענתה של נערה צעירה שנמצאה באישון-לילה, פצועה בגן-תל-אביב ציבורי. דוד יעקובוביץ שנתפס כזוית-הפשע, נאשם באונס הנערה וברצח בן-זותה. דני פקטורי הוא נפלא בכלא תל-מונה והפרשה כולה שכבה זמנית.

עתה לאחר שפשעים הפכו למעשי יום-יום כמדינה, חדלו לרתק אזרחים רגילים, הועלתה פרשת יעקובוביץ מן הנשיות, הובאה לאולמות בית-המשפט, כשלימינו של הנאשם התייצב עורך-הדין הנוודע, אשר לויצקי, אשר גילה דעה נחושה: ההאשמה אינה מבוססת.

אך, למרות התישנותה של פרשת האונס - רצח, רותקו השבוע אלפי עינים אל כותרות העיתונים אשר העלו מחדש את אחת מפרשות הפשע המפורסמות ביותר בתולדות הישוב.

השלושה שיכריעו. שופטי בית-המשפט העליון, הפרופסור שמחה אסף, שמעון אגרנט ומשה זילברג, ממושקפים ולובשי מדי-שרד, שיחליטו אם דוד יעקובוביץ רצח את דני פקטורי לפני שנתיים וחצי, ייחייבוו בו, או יזכוהו באם תתאמת זענת טניגורו.

השניים שהתדיינו. אשר לויצקי, טניגורם של אנשי מחתרת לפני בתי-משפט צבאיים בריטיים, ביקש לזכות את דוד יעקובוביץ, עשה שפרקליט המדינה ארוין שאול שמרון (עומד), תבע לקיים את החלטת בית-המשפט המחוזי (פסק-דין סווח לנאשם).

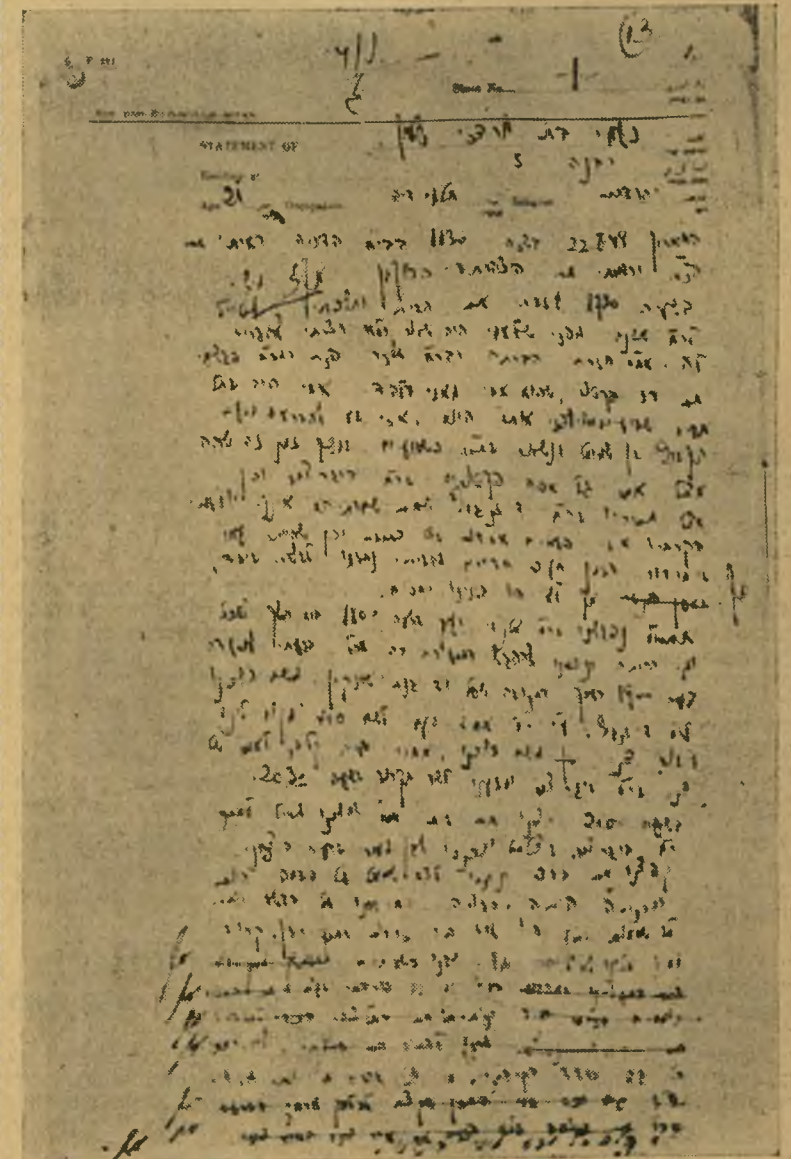
ולפי דבריה הרגישה „התפוצצות ורשפי אש”. אין עדותה קובעת כי ראתה איך ועל ידי מי הוכה פקטורי, ואפילו אם אותה דמות גם הכתה את פקטורי, אין הוכחה שעשתה זאת כדי להרוג. המסקנה של עורך-הדין המערער: פסק-הדין בניין ההריגה מתבסס על העדות של האונס. חבע לויצקי: יש לקחת בחשבון

ויביא לה חלוק כבדי לכסותה? הלא ברור פי פקטורי הסתלק, כי לא הרג אותו וכי הוא עזול להביא עזרה כל רגע. האונס לא היה יכול לדעת כי פקטורי יברח ולא יזעיק איש לעזרת הבחורה. למה נשאר שעה וחצי? לחכות שיאסרוהו? ואם אפילו נשאר, למה

היא כוזבת. לפני בית-המשפט המחוזי הוכח האונס, מלבד על-סמך עדותה של נ. ש. גם עלידי קביעת העובדה כי נמצא זרע גבר על מכי נסיה וגופה של נ. ש. לויצקי התעמק בשיחה האחות שהתנהלה אותו לילה על דשא גן

הנידון למוות. דוד יעקובוביץ (בין שני השוטרים) הובא מתא המוות בתל-מונד, כוא הוא סבלה זה שנתיים בצפייה להחלטה סופית על גורלו, עקב במתיחות אחר מהלך הטרור, הטיל את גורלו, לחובה או לזכות, על כף מאזני המשפט וכשרון סניגורו.

העדות הראשונה. המוצג נ. 4 בערעור דוד יעקובוביץ הוא גליון העדות הראשונה של נ. ש. לפני שמל המשטרה קצנלבוגן שקטעו המחוקים שימשו קרטי פציעה להנמקות סניגורו של הנאשם אשר לויצקי, שהסתמך עליהם בהתקפות הנמרצות להגנת מורשו.

לא הסתלק אחר כך? למה חזר עם השומר גולדהארב וקרא למשטרה? הלא היה צריך להיות בטוח בלבו כי הנערה תצביע עליו ותצעק: "תפסוהו! רוצח! אנס!" סוג הדם וזיב הזרע. התקפת לויצקי היתה מכוונת להוכיח שלא בוצע אונס כלל. ואם לא בוצע אונס אז א) אין הוכחות להי ריגה על-ידי יעקובוביץ (וב) עדותה של נ. ש.

מאיר בין דניאל פקטורי ונ. ש., סיפר כי מהודעותיה הראשונות בפני הסמל קצנלבוגן הודתה נ. ש. כי התעלסה באהבים עם דני, תארה פרטים (כהנודות החוייה ושכיבה צמור דה), אך ביקשה למחוק זאת בקריאה שנייה. גליון העדות, עם המחיקה, נמצא בפני בית המשפט — מוצג נ. 4. המשיך לויצקי: היום שנמצא על חולצתה

של נ. ש. היה מסוג 0, אותו סוג אליו השתייך דמו של פקטורי וגם של יעקובוביץ אך לא של נ. ש. כיוון שהנאשם לא היה פצוע יכול הדם להיות רק דמו של פקטורי. מניין, אם כך, בא הדם שלו על נ. ש. אם לא שכבו אחד על השני בזמן ההתקפה אלא ישבו זה מול זה כמו ש. ש. תיארה זאת אחר כך? יתר-על-כן: הפצעים בראשיהם הראו כי באו מכיוון ובעת ובעונה אחת — כלומר בשכם יחד.

נקודה שלישית: הורע שנמצא על נ. ש. היה עקר. כך היה זרעו של יעקובוביץ שמונה ימים אחר מאסרו, זמן שעשו את הבדיקה הראשונה אצלו. אולם בבדיקה שנייה, בזמן המשפט, היה זרעו פורה. כשם שהש- תנה מיום הבדיקה הראשונה עד לשנייה יכול היה להשתנות מיום הפשע עד שבוע אחר המי אסר. וביתור כאשר ההנחה הרפואית היא כי חוסר פוריות זרע הגבר יכול לבוא מהתרג- שות גדולה — והרי הנאשם היה נרגש מאד מספר ימים לאחר מאסרו. —

נקודה נוספת בה נאחו לויצקי: זרעו של דני פקטורי לא נבדק כלל. הנהח סניגורו של יעקובוביץ: האונס לא התקיים וכל העובדות המוכחות זאת הן בעצם עובדות של יחסים מיניים בין הנרצח ונ. ש.

מניין שחלוק דווקא? בין יתר הנקי- דות שבעזרתן ניסה לויצקי לכרסם בפסק- הדין: אחר שעה וחצי של מאבק (לפי תי- אור נ. ש.) הופיע יעקובוביץ בבית החלוצות, בחדר מואר בשלוש מנורות ניאון, צלצל למשטרה, והשומר שעמד על ידו, לא ראה בו כל סימנים של איסדר בחלבשתו, שעי- רותיו והופעתו הכללית.

גם פרשת הזהוי היתה צולעת ביותר: לא- חר שנ. ש. הודיעה בהודעתה הראשונה כי אלמוני תקפה, שיתנה דעתה בהדרגה, הודיעה שאינה חושבת שתוכל לזהותו, אחר, כי נד- מה לה שיעקובוביץ הוא האיש ורק בבית המשפט קבעה בודאות כי הנאשם הוא הוא שאנסה.

בעדותה למחרת הפשע העירה נ. ש.: "הוא האנס הלך ואמר שיביא לי חלוק". מניין, יורה לויצקי את השאלה השלוק הולמית, ידע שיביא לה חוקא חלוק? מניין לו כי יזומן לו לגנוב חלוק מהמרפסת הקרובה של הגברת ארנסט?

לדעתו של פורץ-הדין לויצקי "שאל" פק- טורי את החלוק ממרפסת הגברת ארנסט על-מנת לפרוש אותו על הדשא, כדי לשכב עליו עם נ. ש. וההתקפה בוצעה על-ידי נוק- מים שרצו לשלם לדניאל פקטורי כגמולו על שנטש את אשתו, שושנה, בקיבוץ גן שמואל. אם דניאל פקטורי סיפרה בעדותה כי בשא- לה את בנה הפצוע "שושנה ז" ונענע בראשו לחיוב, אך עדות זאת נפסלה מטעמים טכ- ניים.

שלושת השופטים העליונים, נשואי הפנים, שמעו את דברי הסניגור, את תביעת פרקליט המדינה, אריון שאול שמרון, לדחות את הערעור, דחו את מושבם לשם עיון.

דרכיארם

לא כלום: הבחור הלך

"הלו גיר שלוש! בחורה מודיעה על מקרה אונס ברציף הרברט סמואל פנת אלנבי! עברו!"

השעה היתה חצות והעתונאים שגילו אל סגן מפקד מחוז תל-אביב, רמ"ח (ראש מח- לקה) אליהו דקל, כדי לעמוד על העבודה השיגרתי של מכוניות השיטור, חידדו את אוניהם. הם לא היו היחידים. מקצות העיר תל-אביב עטו שלוש מכוניות שיטור אל המ- קום. לבדוק את המקרה שהבטיח להיות מעג- יין. הם לא התאכזבו.

נערה בת 16, כולה שופעת תמימות, התי- פרצה לאוטובוס בו ישבו אנשים, בישרה לר- הג המופתע: "אנסו אותי!" ולקצין משטרה בעל שלושה כוכבים סיפרה את הסיפור ה- נורא:

"הלכתי עם עוד בחורה ושני בחורים. טיילנו על שפת הים. ישבנו בחול, כולם התי- נהגו בנימוס. פתאום אמרה הבחורה השנייה: למה נשכ יחד, בואו ונתפור. התפורנו. אחד הבחורים נשאר על ידי. הוא התחיל לעשות דברים לא יפים. אמרתי לו: למה שלא תתי- נהג כמו ברחוב אלנבי, שם היית בסדר. אמר הבחור: זה כואב לך? אמרתי את האמת: זה לא כואב לי. אז הוא המשיך לנגוע בי. אז אמרתי לו: אני לא רוצה. אז הוא התרגו וסי-

טר לי שתי סטירות לחי". שאל הקצין: "ומה היה הלאה?" התשובה, שהדהימה את השוטרים הנאכ- פים: "לא כלום: הבחור הלך."

שילומים תיקתוק מתוך חבילה

פקיד הדואר בבון החוויר, האוין שנית. לא היה כל ספק: מן החבילה בקע תיקתוק של שעון. על החבילה היה כתוב: "לכבוד הוד רוממותו, ד"ר קנורד אדנאור". הפקיד קרא למשטרה.

חשדו של הפקיד היה מבוסס למדי, כי בהלת-טירור אחזה את גרמניה המערבית כו- לה ואת בון בירתה בפרט. יום לפני כן ניגש אלמוני, גבר רזה וחיוור, כבן 30, לשני יל- דים בני מינכן — ברונו בייארסדורף (13) חורג ברייטשופ (14), ביקשם למסור לדואר חבילה שהיתה מיועדת לד"ר אדנאור. שני הילדים היו פיקחים. הם זכרו כי בנובמבר שעבר נהרג עורך עתון וששה פועלים עיי- חבילת-פצצה שגשלה לנשיא המדינה. היל- דים מסרו את החבילה למשטרה. קארל ריי- כרט, מומחה לחמרי נפץ, פתח את החבילה, שהכילה מילון של קנאור. המילון התפוצץ, הרג את המומחה, פצע שני שוטרים ושני עתונאים.

גם הפעם הוזעקה המשטרה למקום. הפעם לא ניתן לאיש לגשת. מומחה המשטרה, חיור ומוכן לכל, פתח את החבילה. שום דבר לא התפוצץ. בחבילה היה שעון עתיק, שגשלה במתנה לקאנצלר, שמלבד היותו קאטולי ארוק הוא גם אוסף עתיקות.

מירויץ בינדלאומי. ברחבי גרמניה כולה נערך מיסחק הניחוש. מי התגש בחיי ה- קאנצלר? נאצי שהתנגד למו"מ עם היהדות ה- בינלאומית? יהודי שהתנגד למו"מ עם הנא- צים? או סתם קומוניסט שרצה לחסל את האדם המתעתד לזיין את גרמניה ולצרפה לב- רית המערב?

האנס אגדי, ראש המשטרה במשרד הפנים הגרמני, כינס אסיפת עתונאים, גילה שנסיון הרצח לא היה רק מתועב, אלא גם טפשי. מאז נעשה הנסיון לרצוח את הנשיא, לא פתח ה- קאנצלר שום חבילה או מכתב. משמר הראש הקבוע שלו, המורכב מכות משטרי חוק, פותח כל חבילה המגיעה אליו. במקרה הקיי- צוני היה נהג אחד השומרים. לשאלת העתו- נאים, גילה מפקד המשטרה שאין הוא חושד בכל חוג פוליטי מסוים.

לא כן המשטרה הצרפתית, שמלאה מרץ, השתתפה במרוץ הבינלאומי (בה השתתפו משטרות גרמניה, הולנד, בלגיה, וכפי שנמסר בסוד, גם ישראל) לגלות את הפושעים. עוד מימי המחתרת של "לחי" בפאריס, ששלחה פצצות לאנגליה, מוכנה משטרה צרפת להא- מין על הישראלים את הכל. שוטרים רבי- תנופה עברו בכל בתי-המלון בפאריס, חיפשו בספררי-הארוחים שמות ישראלים. לא היה להם הרבה לחפש: חבר כנסת ישראלי, ודוקא מתנועת הרוח, בלט לעיניהם.

כך קרה שלמחרת היום הופתע אליעזר שוכ- טק, הח"כ החרותי החייכני, כשהוזמן למש- טרה. שוטק, שאויביו במפלגה קוראים לו "המפא"יניק בין הרביזיוניסטים" (מפני שעי- סק בהסדרות העובדים הלאומית, ייחס חשי- בות רבה יותר למפעלים לכללים מאשר לני- אומים פוליטיים), נתקף, שוחרר. ציר ישראל אומים מוריס פישר, לא התערב לטובת חבר הכנסת של מדינתו.

בסוף השבוע נשאר העניין כולו לוטה בערפל. רבים היו מוכנים להניח כי חרות תבצע מעשה כזה, אחרי שהבטיחה לשים לאל את המו"מ, אולם העבר הוכיח, כי התנועה היתה תמיד מוכנה להודות, במשרין או לפי חות בעקיפין, במעשיה. הפעם לא הודה במעי- שה איש: מלבד קבוצת פרטיונים שאינה קיי- מת.

מי החריס?

כשעמד מנחם בגין על גג הכית ברחוב אלנבי, והספיר את דם מאזינו נגד השילוי- מים מגרמניה, פתח את דבריו בתאור היס- טורי: הספרדים, שטיפולים ביהודים היה אנור- שי בהשוואה לטיפול הנאציים, הוחשמו עיי- היהודים במשך מאות בשנים, ורגל יהודית לא דרכה על אדמת ארצם.

גם אויבי השילומים לא יכלו להתעלם מנימוק זה. הסביר דבר: יש הכול עקרונות בין החרם שהוכרו על ספרד ובין המצב אשר בו אנו נתונים. (המשך בעמוד 12)

(המשך מעמוד 11)

עד שבא יהודע התלמי (ר' בנימין), עורך נר, כתב-העת של איחוד. פסק: לא היו דפי רים מעולם. כל עניין החרם על ספרד לא היה ולא נברא. עורבא פרה, לא היהודים גורו חרם על ספרד, אלא ספרד המשיכה מאות בשנים באיסור הכניסה ליהודים.

מזונות

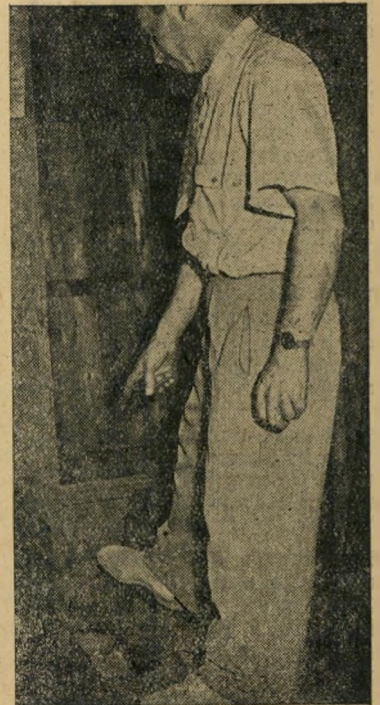
25 אחוז חלב עכוסים

אתר שסל המזונות שעמד בסימן הבטחות של קיצוצים נוספים למרות מגות הבשר שחולקו משק החודש מצא את תושבי המדינה אישיים והולכים, עלה גל מחאה מאת הפינות המרוחקות במדינה: שוטרי קרתא. למרות שהנוטרים הודיעו שאינם מכירים בשלטונות המדינה, נאלצו להכיר בה כמספקת מזונותיהם הקצובים, פרסמו כרוז נגד מצב התזונה, הפוגע, לדעתם, בראש וראשונה בציי בור החרדי (קרי: נטורי קרתא). אומרים הנוטרים בכרוז תלת-לשוני (עברית, אידיש ואנגלית) בינות ראשיה התיבות המשב צים את דבריהם: "היישמע כזאת... (ש)בשעת חלוקת הבשר השחוט במדינה, המודמן פעם או פעמיים בשנה... שלושחטים המנויים מאת העדה החרדית ורביה לא יורשה להכנס לבית המטבחים, לשלול (בכך) אפשרות של בשר אפילו מחולים?". אולם לא על הבשר לבדו יהיה נטור קרתא: כמשיך הכרוז: "באחרונה הגיעו משתלטים עריצים אלה (שלטונות המדינה) למדרגה שפ לה בעריצות ואכזריות שלא נשמע עוד דוגמ תה, לגזור גזירה (ה)שוללת את מצרך החלב מאת החרדים בגורם שלא יימצא ביישוב שום חלב שאינו מעורב 25% אבקה בחלב שחלקן עכוסים... בזה גולו את טיפת החלב שעוד נשארה ליהודים חרדים - בתוכם נשים, יתנים, מעוברות ומיניקות."

דרכי חיים

הילד חי ובריא

זה למעלה משנה וחצי חיים יצחק ויג לרציק ומשפחתו במערכת בני-ברק, לשם נשלחו בעלותם מפולין. במרוצת הזמן הס' תדר יצחק, התאם עם שותף, בתי-יציקה בעיר. גם בנו יעקב, בן החמש, התאקלם

האב יצחק ויגלרציק

יצחק רץ כמטרף

חיש מהר, התרוצע עם ילדי המעברה ותחל מדבר עברית וערבית. לפני שבוע, בחזורו מעבודתו לעת ערב, מצא יצחק את משפחתו בעיסוקיה הרגילים: אשתו אסתר טיפלה בתינוקה בן השבוע, יע' קב שיחק בחוף עם ילדי השכנים. אולם משיצאה אסתר לקרוא ליעקב לארוחת הע' רב, לא מצאה אותו. "הוא היה כאן לפני עשר דקות", אמרו לו השכנים, "בודאי יח' הספרדים פקדו לא לגעת ביהודים המג' רשים, לא הרגום ולא העבירום בפרץ."

זור עוד מעט.

אולם כעבור שעה, עוד היה יעקב נעדר. הוריו יצאו לחפשו, שאלו את השכנים, קראו בקול רם - אך לשוא: הילד נעלם מבלי להשאיר עקבות. אז רץ יצחק למשטרת רמת גן, במרחק ק"מ מן המעברה. "הכה עוד שעה", יצעו לו שם, "הוא בודאי יחזור לבדו."

"יעקב, יעקב!" עקבו שעה חזר יצחק למשטרה: יעקב לא חזר. השעה כבר התה 10.30 בלילה ועל פני האם ניכרו סימני חר' דה עמוקה. המשטרה שיגרה עמו שני גיפים ושוטרים. הודיעה למג'יד ולמטה המהוז כי ילד, בשם יעקב ויגלרציק, נעדר ממערכת בני-ברק.

החל חיפוש דרמטי כשהשוטרים סורקים את השטח בחוליות פזורות, לאור פנסי הנגי

ארצות הברית

איך בוא! איך לך!

משך חדשים, כשמערכת הבחירות של אייק נכנסה באיטיות למסלולה שמחו אויביו ודאגו ידידיו. הסיבה: אייק עמד על דעתו כי עליו להישאר בתפקידו החינוכי באירופה. חשש הסנטור קאבוט לודג' "הצעיר", שאירגן את מערכתו (והררים בנאומיו המשעממים במיור' חד את אוהדיו שבאו לאסיפות): איך יכול אדם להצביע בעד מועמד כשאינן הוא יודע את דעתו?

אולם משך הזמן הוכח ההיפך: לבוחרים היה קל מאד להצביע בעד אייק שלא ידעו את דעותיו, כי כל אחד יכול היה להשתעשע באשליה שדעותיו של אייק הן בדיוק כדעו' תיו הפרטיות שלו. ואילו טאפט, מתחרהו,

הבן יעקב ויגלרציק

יעקב נמצא על-ידי בחורה

שנאם 10 פעמים ביום, נאלץ לקבוע את דעתו המדויקת על אלף נושאים, להרחיק בצורה זו בוחרים שלא הסכימו לדעות אלה.

עתה התהפך הגלגל מן הקצה אל הקצה. דוקא תומכיו של אייק אינם מעוניינים שית' זור בקדם, ואילו אויביו דורשים את החזרתו המיידית. טוענים הם, בצדק: אי-אפשר לנהל תעמולה נגד הנגדל כל עוד זה ממלא תפקיד עולמי חשוב. שמה יפגע הדבר בעמדת אמ' ריקה בעולם. כתב גם וולטר ליפמן, הפרשן המפורסם של ניו-יורק היראלד טריביון, אחד מגדולי העיתונים בעולם (התימך באיי' ונהואר בגליון): אחר שהנגדל זכה לרוב בבחירות ניר-האמפשייר, הרי הפך מועמד רשמי, אדם המבקש בגלוי משרה נבחרת. בתור שכזה אין הוא יכול למלא בהגינות משרה מבצעת צבא, ועליו להסיק את המס' קנה: להתפטר.

אחר שנודעו התוצאות האחרונות בשורה של בחירות ראשוניות נוספות, לא נותר כל ספק: אייק יתפטר מתפקידו בשבועות הק' רובים, יחזור לשורה של הרצאות ונאומים פוליטיים. את תפקידו ימלא, כנראה, ראש המטה הנוכחי שלו, אל גרינר, אדם חסר צבוע הידוע אך מעט בעולם, אך נחשב לכוח מקצועי גדול.

חוף הזהב

ראש הממשלה השחור

"האם אתה חושב שכדאי לי להיות עת' נאי?" שאל כושי צעיר, בן פקיד בחוף הזהב, עתונאי בריטי שבא לסייר במדינה. העתונאי הירחר לרגע, תמה: אבל הרי אין כאן בכלל עתון."

הכושי צחק, עשה גיטסה של ביטול. "זה לא חשוב", אמר. "אני עובר עכשיו קורס קורספונדנציה של בית-ספר לוגדוני לעתונ' אות'."

אחרי ישו הנוצרי. שיחה זו הביעה, במידת מה, את הרוח החדשה שנכנסה למור' שבה הבריטית שעל חופה המערבי של אפי' ריקה המרכזית. כשירדו הפורטוגזים לרא' שונה בחופה ב-1482, מצאו ארץ רדומה, אישית. אישיות זו לא השתנתה כשהסורי' טוגיזים הוציאו מן הארץ זהב ועבדים, גם

ששטחה גדול פי 10 משטח ישראל, ואוכלוסייתה גדולה פי 2 חצי.

לא כשבאו הבריטים במקומם וכוננו בה מ' שבה.

כל זה התשנה כשהופיע על הבמה כושי בעל שערות מסולסלות: ד"ר קואמה נקי רומה. נקרומה, שנולד בגיונגל וגדל בערבה, זכה בסטיפנדיה באחד מבתי-הספר המעטים של המושבה, למד דת באמריקה, הפך עורך-דין, כשחזר לארצו ב-1950 הפיץ דעות סר' ציאלסטיות לאומניות, הטיף להקמת "ברית מועצות אפריקאית מערבית", השתלט חיש מהר על מפלגת הוועדה העממית.

האנגלים ראו כי הלאומיות במקום מת' עוררת, נקטה שיטה בריטית אופיינית: הם שמו את ד"ר נקרומה בבית-הסוהר ועוון הסתה ואירגון מהומות, והכריזו על בחירות חפשיות, הראשונות בארץ, לפי חוקה חדשה. הכושים, שרובם לא ידעו קרוא וכתוב, הלכו לקלפי, בחרו בד"ר נקרומה, שתומכיו תיא' רו כגדול בני-האדם, אחרי ישו הנוצרי. ה' דוקטור יצא מבית-הסוהר, הפך מנהל ענייני הממשלה.

הפקידים השמרניים יותר הרימו את ידי' הם השמימה, ניבאו מהפכה רדיקלית. אך למ שום מהפכה לא ארעה. הד"ר נקרומה בשלטון נתגלה כאדם מתון, המוכן לשתף פעולה עם האנגלים כדי לחנך את ארצו, בהדרגה, לעצמאות. ואילו האנגלים, שלמדו לקח בהודו ובארץ-ישראל, הבינו את אשר אין מבינים הצרפתים: כי כדאי לשתף פעו' לה עם תנועה לאומית, להפיח בה רוח מתו' נה, כדי שהארץ תישאר בתחום חבר-העמים הבריטי גם אחרי השתחררותה הסופית, בבוא העת.

החודש, אחרי שנה בשלטון, זכה נקרומה לכבודו הגדול: הבריטים הכריזו עליו כעל ראש הממשלה הראשון של חוף-הזהב. בד' רום-אפריקה וברודסיה זעקו שונאי-הכושים מרה, הודיעו כי האנגלים שומטים את הקרקע מתחת לעליונותו של האדם הלבן, נוסעים רעיונות מסוכנים בלב הכושים ביבשת כו' לה. אולם אנשי חוף-הזהב עצמם, שנתעוררו מאדישותם, ניגשו לבעייתם העיקרית: כיצד להשקיע את הכסף הרב הזורם לארץ עקב עליית המחירים של הקקאו, מיצר-היצוא העקרי, בשוק העולמי.

שאל אחד הכושים: "מה זה בנק לאומי? שמה כדאי שיהיה לנו בנק לאומי?"

ברית-המועצות

האם אנו בטוחים?

בהגיע קבוצה בת 20 רוסים אנטי-קומו' גיסיטיים לאחר מסע בריחה בן 20 אלף ק"מ, להמבורג שבגרמניה המערבית הוכתר מסעם על-ידי איגוד הפליטים הבינלאומי כ"מבצע המפואר והאמץ ביותר של המאה הנוכ' חית'."

לפני שלוש שנים החל מסע הרגל כאשר קבוצה בת 300 מתנגדי המשטר הסובייטי התארגנה בכפר קטן על גבול רוסיה וסין הקומוניסטית. המטרה הייתה ארצות-הברית. משנסתבר לקבוצה שבמקום לחצות את ה' אוקיינוס השקט ולהגיע כך בדרך הקצרה ביר' תר לחוף המערבי של ארצות-הברית, תצט' רך לעבור את מרבית שטחו של כדור הארץ כדי להתחמק מרודמה הקומוניסטים, לא נתיאשה, אך לשם היירות, נצטיידה בציוד' מן צבאי. ואמנם, בטרם הגיעו הפליטים ל' חוף מבטחים (הודו), היתה מנת חלקם של 280 מהם מוח ושכני, בקרבות שהתלקחו ב' מדבריות טיבט ועל מורדות הרי ההימלא' ייה."

30 כתבים וצלמריעותונות עסו על 20 שרי' די הקבוצה בהגיעם לשדה-התעופה של המ' בורג, גרמו לבהלה בין הפליטים, שביקשו את העתונאים לא לפרסם את שמותיהם ול' וותר על הצילומים. כי רבים מקרוביהם נמ' צאים עדיין במחנות עבודה קומוניסטיים ב' רחבי סין, עלולים ליפול קרבן לנקמה קומו' גיסיטית.

אחת הישישות שבחבורה סיפרה לעתונ' אים שהיא לחמה נגד הקומוניזם כל חייה, החל מ-1917 כאשר ברחה ממרכז רוסיה והתישבה בהרי האוראל המזרחיים. בתה של האשה, בת ה-15, היתה הצעירה שבחבורה ועליה נכרו במיוחד תלאות הדרך רבת-המכ' שולים. אמרה הצעירה בפסקוף, כאשר על' תה על סיפון האנייה האמריקאית, בדרכה לניו-יורק: "האם אנו בטוחים, לפחות, ש' אנו מתרחקים מהקומוניזם לעולם?" הסבי' על אמה, שחשבה שחששות בתה מבוססים רה על נסיון חיים: "משך 15 שנות חייה נעה בתי על פני מרחב ההתפשטות הקומוניס' טית, היא חדלה להאמין במפלס מפניו'."

הארץ

כאשר האימפרטוריו היחפני דינו קאטי הגיש ערעור על פסק הדין... (ידעות אחר' רונות).

אמנון שטרנברג, חיפה והדרן עוד כל כך רבהו

אל משתתפי מדור "הארץ": לא יתקבלו קמעונים מדור, אלא אם כן יושגחו למערכת כשהם גזורים מהעיתונים בהם הופיעו.

סרטים

יוזא ויא

בכל תולדותיה הססגוניים של מקסיקן לא הייתה דמות ססגונית מדורתאו דוראנגו, הוא השודר הידוע וחביב-העם פרנציסקו פאנצ'ו ויא (הוא שינה את שמו המקורי לשמו של שודר-קדם שהיה חביב עליו). בתקופת האנדרלמוסיה הגדולה, במקסיקן של ראשית המאה ה-20, היה ויא כוח צבאי חשוב, וכוח צבאי אותם זמנים היה פרושו כוח מדיני.

יוזא ויא עוקב אחרי השודר ויא בדרך חיי השודרה, החל מן היום, בוראנגו מר' לדתו, בו ראה את אביו מולקה עד מוות בידי שכירו של אציל ספרדי, ועד 20 ביולי 1923, כאשר נרצח בריות מן המארב בעיר פאראל. אכן, תסריטו של בן הכס מייסה את דמותו של השודר הפרוע, האכזר והסדיסטי, מראה אותו כמיון פאטריוט בעל כוונה שלחם לצדם של הפאטריוטים מתוך הכרה למען ה' חופש והצדק. אם אמנם לחם למען הצדק פעמים מספר הרי שעשה זאת, לאמיתו של דבר, למען בצע כסף.

אולם סרט זה אינו מתימר להיות מסמך היסטורי, רק סרט, וכסרט הריהו מן המשוך בחים שנתן קולנוע האמריקאי. לאחר 18 שנה שחלפו מאז הפסק הריהו שומר, למרות התפוררות שחלו מאו, בעיקר בסגנון המשחק, על טריותו.

שניים הם הגורמים, פרט לעלילה עצמה, התורמים להצלחת ויא ויא: משחקו הפ' שוט והבלתי תיאטראי של וואלאס בירי בתפ' קיד הראשי ותמונותיו ההמוניות של הבמאי ג'ק קונביי. הבמאי קונביי השכיל לראות את הציוירות הרבה שבתלבשות ובנוף מק' סיקאים והוא קולטם בסדרה של תמונות רבות-רושם, ערוכות במקצב תוסס ודינאמי המרמזים על השפעת הבמאים הרוסים פר' דובקין ואיינושטיין. הבמאי קונביי גם יודע להלביש את הסרט אורה מרכיב-אמריקאית באמצעים פשוטים ביותר: חבורה של קצי' גים מתמרדים צועדת בפרוודור השיש של ארמון הנשיא, אקדוחים שלופים בידיהם. הם נראים מן הגב, מהלכים בקצב אחיד, בזקי' פות צבאית שחצונית, בתלבושת הפרשים הצ' מודה לגופותיהם הרות. תמונת כזאת כש' היא מובאת בניגוד לצבא השודדים העממי וססגוני-המנים של ויא, מסבירה יותר ממי' ליון מלה את רקע מלחמתו של העם המק' סיקאי בשליטיו.

פרט לבירו ולילאו קארילו, שמשחק בס' רס אינו נראה ממוחך בעיני הצופה של היום, מזור ולא טבעי משחק של שחקני-המשנה פיי ריי, יוסף שילדקראוט ודוגאלד קוק, ועין חזה עלולה להצליח להבחין במישה אואר הצעיר בתפקיד פטוט ואולם של קצין מקסי' קא מתמר.

לוא בעיניך חן מצאתי

אחד מענפי הספורט המרתקים, המסוכנים והפוטוגניים ביותר הוא מרוץ-מכוניות, וה' מפי'הבמאי קלארנס בראון ניצל בהצלחה עובדה זו לצורך סרטו לוא בעיניך חן מצא' תי, הכניס לתוכו לפחות ארבעה קטעי מרוצי-מכוניות ממתחים ביותר.

גיבור לוא בעיניך חן מצאתי הוא נהג מכוניות-מרוץ מייק בראנן (קלארק גיבל) : אכזר, תכליתי, אנוכי, כאשר גורם בראנן למותם של שני נהגים מתחרים בשני מרוצי

צים, משום שלא רצה להאיש במהירות, לה' ניח להם לעבור על פניו, להנצל כך מתאונה, מפרטמת העתונאית החשובה רגינה פורבס (ברבארה סטאנוויק) כתבה על מייק, מוקיעה אותו כרוצח. המאמר מכה גלים ומייק מוצא מן המסלולים, חוזר אליהם רק לאחר שהס' ערה שוככת. לאחר שמייק מוכיח את אדיבור תו המוחלטת על המסלול, מסתיים הכל בנ' שיקה המצמידה אלו אל אלו את שפתי (וחיי) רגינה ומייק.

כל עוד משתנה המצלמה על המסלול או קולטת חלק מהצגת קרקס מכוניות מרתקת, הסרט הוא רבי-מתח ועלול להלהיב במיוחד חובבי ספורט. כאשר היא עובדה אל טר' ליני ובתיקפה מהזורים, כדי ללכוד את הכוכבים גיבל וסטאנוויק במושחים של אהבים, העניין פג במידה נכרת למרות מש' חקה המצויין של סטאנוויק ואישיותו הקול' נועית של גיבל.

באדיבות. באחד מתפקידי המשנה מר' פיע השחקן הוותיק וויל (ענבי הועם) גיר. אין זה תפקיד גדול ואף לא מעניין. אולם זהו כנראה תפקידו האחרון בהוליווד : בש'

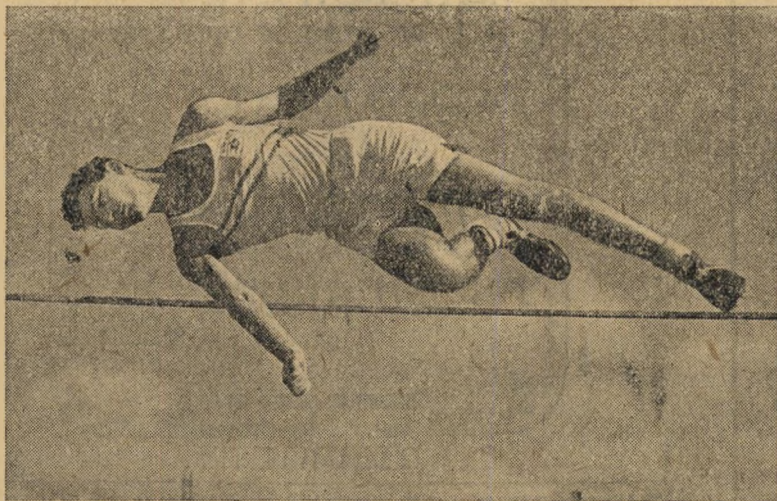
אולימפיאדה

התקליט כבר נשלח

4 מחברי הועד האולימפי פנו לראש הממ' שלה, נתקבלו אצלו לראיון, פרטו לפניו את הכנות המשלחת הישראלית האולימפידה. ב' ג'י. הביא את בקשתם לעזרה כספית לפני הממשלה שאישרה הקצבה של 15 אלף לירות בתנאי שהמארגנים ירבו במאמצים כדי ל' הבטיח הופעה נאה, ככל האפשר, של המש' לחת הישראלית בהלסינקי.

כשלושים איש (במחיר ששה דולר לאיש, ליום) ייצגו את ישראל באולימפיאדה, יתח' ליום) באתליטיקה קלה, התאבקות, התאגרפות, כדורסל, שחייה וקליעה למטרה. בינתיים נז' לרו הועד, שיגר זגל ישראלי ותקליט ההמנון הלאומי, התקווה, לבירת פינלנד, מארחת ה' אולימפיאדה.

הכנות יותר מעשיות (מלבד אימונים מאר' מצים) : החתמת בול אולימפי על כל כרטיס כניסה לכל מאורע ספורטאי שהכנסותיו, יחד עם פרי קרן אולימפית, שעליה יוכרו השביע,

אתלטיקאי אורי ("אולה") כהן בקפיצה לגובה * הרבן הצעיר לא איכזב

תוקדשנה לשיפור רמתה והופעתה של המש' לחת. בגלל המחסור החמור בכספים לא נכללה קבוצת כדורגל במשלחת. אולם אם התאהרות הכדורגל תצליח לבצע מספר מפגשים ביני' לאומיים בארצות חוץ תוכל לממן שיגור משלחת להלסינקי.

בינתיים נמצא עוזר רבי-השפעה, ציר יש' ראל בארצות סקנדינביה, ד"ר אברהם ניסן, מלבד הכנת תלבושות ומקומות שיכון למש' לחת האולימפית הישראלית מנסה הציר ל' הבטיח פגישות מספר עם קבוצות כדורגל סקנדינביות, כך שתובטח גם השתתפות קבו' צת כדורגל ישראלית באולימפיאדת הלסינקי. בינתיים מתעתד מכבי תל-אביב (שמשורר' תיו יילקחו מרבית חברי הנבחרת) לצאת ל' משחקים בתורכיה ויוון. הקונסול האוסטרי בתל-אביב פנה בהזמנה רשמית למכבי, לצאת לשורת משחקים לאוסטריה (דבר הטעון אי' שור משרד החוץ) וסוכנויות מודיעין אמרי'

1.67 מטר.

קאיות אף נודדו להודיע על בואה של קבו' צת קורנוסיאנס הברזילאית לישראל.

כדורגל

בטיחות משתלמות

ההתאחדות לכדורגל ישיבה על מדוכת הפ' גיעות הגופניות הרבות הנופלות בחלקם של הכדורגלנים במשחקי הליגה, מצאה פיתרון : ביטוח הכדורגלנים בפני תאונות בשעת מש' חקים ואימונים.

הכדורגלנים יבטחו בחברה הבריטית אמפלוירס לייאבליטי ובמקרה של ביטול מלאכה ליד-רפיעה שנגרמה במפגש או אימון כדורגל תפצה החברה את הנפגע בסכום שבועי.

לעצ חובב כדורגל גדול, אחר שמעו על הכנרת (אפיה) יקבע גודל הפיצוי בהתאם לתעורת (רופא) : "זאת אומרת שלהבא יש' חלב לכדורגלנים לבעוט איש ברעהו."

אתלטיקה קלה

כיצד ארע הדבר

בין אלפי המתרחצים, באחת משבתות הקיץ האחרון, בחוף הים ליד נבירובין, בלטו 3 ספורטאים ששחקו כדורגל במשחק "כל גול — בשער !". השלושה היו יעקב חודרוב, מוסיק ליטבק ואורי ("אולה") כהן. יעקב, השוער הראשוני המתולחל, ניסה להבקיע את שערו של אורי, אך ללא הצלחה. לבסוף הודה: "אולה השתגע! הוא מתחיל להצטיין גם בכדורגל!" חייך אורי כהן, 24, אלף ישראל לשעבר בקפיצות וקרבי-עשר, שחקן נבחרת ישראל בכדוריד ובהוקי, שחקן מצ' טיין בכדורסל, כדורעף, טניס שולחן וטניס ומורה ספורט בגמנסיות רחובות וראשון-לציון : "עוד מעט יצטרכו להמציא ענפי ספורט חדשים כדי שיהיה מקצוע ספורטאי בו לא עסקתיו!"

27 מתוך 30. כשקפץ אורי בן ה-12 1.55 מ' לגובה, ידע מורו מירון אברמסון (שגידול אלופים רחובותיים רבים) כי כשרון חדש לפניו.

גם לאורי המתבגר המשיכו תעודות האלי' פויות לזרם, ביניהן : שיא ארצי לנוער ב' קפיצה לגובה ובקפיצה משולשת, 27 מקומות ראשונים מתוך 30 תחרויות אתלטיקה קלה בהן השתתף, אורי לא הסתפק בכך, ניסה את כוחו בקרבי-עשר, וזה באליפות ישראל. הרבן הצעיר לא איכזב גם באולימפיאדה הימתוכר נית באתונה, וזה במקום נכבד בקפיצה משור' לשת ובקפיצה לגובה.

אחר שובו מהמלחמה, בה שרת כמקלען ונפצע בידו הקדיש את עיקר מרצו לס' פורט האתלטיקה הקלה ולכדוריד. הוא הופיע בנבחרת הלאומית, הפציץ את שערי היריבים ללא בושח. אולם אין זה הכל : מלבד הצטיינותו בטניס שולחן הגיע אורי גם פעמיים לגמר אליפות ישראל בטניס, נוצח בקושי בגמר עלידי אריה וייס השחרור. וכשניסה כוחו בכדורגל, כחלוץ מכבי רחובות, "חוסלה" הפועל במסגרת משחקי הגביע, תודות לבעיטותיו, אולם אולה אינו מחבב את משחק הכדורגל, הוא מבכר להרבות בכדורסל ובכדורעף. "המקצוע היחיד בו לא עסקתיו" מודה אורי, "הוא התאגרפות. אולם כשנפגשתי ל' ראשונה עם יריבי בזירה, הצמדתי לקרשים מיידי, בנאוקאוט, למרות שגם אני עצמי איני יודע כיצד ארע הדבר !"

בראש המתנדבות

לפסנתרן חמש אצבעות

בתחילת שנות השלושים, כאשר העולם ה' מוסיקאי שוב לא היה מזווע יותר ממהלך מות ההפתעה, שהענק לו ביד רחבה מן המחבר המהפכני מוריס (בולרו) ראחל, גדול הקומפוזיטורים הצרפתיים מאז קלאוד (אור ירח) דיבוס, ירדה עליו סנסציה חדשה: לאחר התבודדות חודשים רבים של ראחל ב' חילתו הכפרית בצרפת, בישרה העתונות על לידתה של יצירה מוזה: קונצרטו לפ' סנתר ולתזמורת בפרק אחד, ליד שמאל בל' ב'.

ראחל, שהתבלט או בחיפוש אחר צורות מוסיקאיות חדשות, מצא בחיבור הקונצרטו סורקן ליצירו המהפכניים: הוא השתעשע ב' קשיי הקימפוזי הבלתי שיגרתי של הנושא (המנוגן כרגיל ביד ימין) והליחי (כרגיל ביד שמאל) שיבוצעו במשולב ביד שמאלו של פסנתרן גידם יד ימינו. הנימה הטראגית ש' עלתה מתוך הלכי רוח-הנכאים גילתה את הרגשות שנכפו על הקומפוזיטור על-ידי מסי' בות כתיבת היצירה. לתזמור העשיר, בעל הצלילים הכהים, נתחספו חוף צבאי גדול וטמבורן קטן, שבלטו בהמולה הצלילית הכי לליה. כשעטות סוסי פרשים דוהרים בקרב בקצב צבאי.

אך ראחל טעה בדבר אחד יסודי: הקינ' צירטו, שהוקדש לפסנתרן הגידם פאול ויט' גנשטיין, המופיע עתה עם התזמורת הפיל' הרמונית הישראלית, לא ייצג באוירתו הטרא' גית את מצב רוחו של בעל ההקדשה, אשר ראה בגורלו משימה חדשה, תחת טראגדיה נואשת.

הגורל רצה אחרת. פאול ויטגנשטיין נולד בווינה בשנת 1887 להורים קטוליים. ב' טרסקין החברה הוינאית, בבית אביו החרש' תן העשיר, ניתנה לו לראשונה הזדמנות לי' התערוכה בחיי המוסיקה הוינאיים. אך למ' רות השאיפה להפוך מוסיקאי היה על פאול הצעיר להשלים עם כשרון מוסיקאי רגיל ב' יותר. אולם משמלאו לו 18 שנה חל מפנה, כאשר גדול כנרי הנור, יוסף יואכים שהיה אחי סבו (היהודי) של פאול, הופיע בטרק' לין הויטגנשטייני, נעתר לבקשת אביו של פאול: השמעת סונטות (עם פאול ליד הפ' סנתר). התוצאה: התערבותו של פדגוג זפ' סנתר הנודע תיאודור שטיצקי (בין תלמידיו: שנבל, דרבסקי, בריילובסקי), שהבטיח לע' זור לפסנתרן הצעיר לממש את מטרתו: קר' יירה מוסיקאית.

תוצאת חמש שנותיו של פאול ויטגנשטיין עם שטיצקי הייתה תחילתה של קריירה מצ' ליחה ופאול בן ה'23 זכה לתשומת לב המי' בקרים הוינאיים, אחר הקונצרט הראשון שלו. אך הגורל רצה אחרת. בעולם פרצה מלחמה. סגן מילואים פאול ויטגנשטיין הורד מעל ב' מת הקונצרטנים, נקרא אל הדגל האוסטרי. הוא יצא עם צבאות הפלישה לגליציה הדרומית (פולניה הרוסית דאז).

הגידם נשאר שלוו. באחד הלילות של חורף הפלישה, נשלח כמפקדה של כתת פרי' שייסיירים לפטרול במרחב החזית. באותו לילה נולד (כמעט) תקדים בדברי ימי המו' סיקה: עם שחר הותקפה כתת הסיירים ב' ריות רובים ממארב רוסי. פאול נשאר בוד, רכוב על סוסו, כשזרועו המינית ובה דם. לבסוף נפל חסר הכרה. למחרת מצא עצמו שכוב במיטת בית-חולים שדה, כשרופא רוסי רכון מעל מיטתו ומתוצל סתמית: "נאלצנו לקטוע את ירך מינית כדי להציל את חייך".

הרופא שלא ידע שויטגנשטיין הוא פסני' תרן הופתע מתגובתו הבלתי רגילה: הוא נש' אר' שלה, הודה לרופא על שהציל את חייו. נזכר הפסנתרן: באותה תקופה רוחו ויכוהים סוערים בין שירותי הרפואה הרוסים והאוסט' דיים. הרוסים האשימו את המנתחים האוסטרים באיחורים בקטיעת אברים שנטחכמו במקרים רבים במותם של השבויים הפצועים, זכו ב' תגובה אוסטרית שהאשימה אותם בפזיזות שהגדילה את אחוז הנכות בין שבויי המל' חמה האוסטריים. "אך", מספר ויטגנשטיין, "שמחתי שנשארתי בחיים".

כאשר הועבר עם התקדמות הצבא האוסט' רי לבית-חולים סיבירי בעיר אומסק חזר ה' פסנתר לנקר במוחו. הוא החליט מייד, להמ' שיך בקריירה המוסיקאית. משהצליח (בעז'

• הפסנתרן גידם יד ימינו היחידי לפני ויטגנשטיין היה הרוזן ההונגרי גיזה טיצ', שאיבד את ידו בתאונת ציד. המשיך במתן קונצרטנים, לאחר שקיבל עידוד לכך ממורה, פרנץ ליסט.

ביום הג' המצוינת הזה

כוס ראשונה
לשלוש המדינה

כוס שנייה
לחיי נשיאה

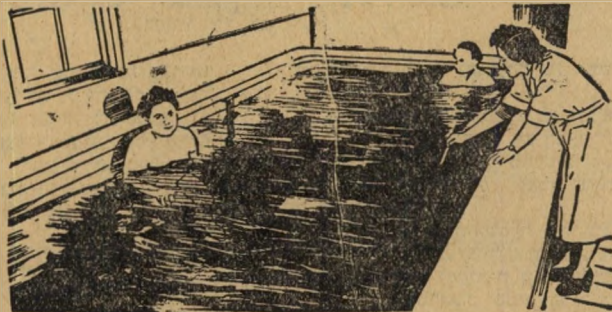
כוס שלישית
לאמה העברית

כוס רביעית
להנאתך הפרטית

עסוים
אחים בזרנו בענמ'

"רפא" 103, רח' שלמה המלך 103 ■ תל-אביב

בריכת מים חמים / חבישות אדמת-מרפא (בוץ) כמו ב' ט' ר' י' ה', כמו-כן אמבטיות ערבול (WHIRLPOOL BATH) / חדר זיעה טורכי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסו' רפואי וריהביליטציה. המוסד היחידי מסוג זה בארץ - פתוח במשך כל עונות השנה - עומד תחת הנהלה ופקוח רפואי.

גרעין עמית

ביום ששי 11.4 כשעה 8.30 ב' בוקר נפגשים במרכז החק- לאי ליציאה למחנה העבודה. זום העיון יתקיים בשבת 12.4 במחנה. על החברים היוצ- אים להביא את הציוד הדי- רוש למחנה וכמו כן לירה אהת דמי השתתפות.

הצגות קולנוע
בכל בית
ולכל הזדמנות
הצגות לילדים
מבחר גדול של סרטים
אור-נוע
ה' וולשטיין טל. 4085
רח' ביבי. רח' שלום עליכם 43

טזעט
תרופה בלאחר נג'

כאבי עיניים
כאבי ראש
כאבי אברים
כאבי לב
כאבי ריאות
כאבי גרון
כאבי מפרקים
כאבי שן

המצאה שויצרית
נסיון אחד משכנע

מסורת

מדוד לדור מקיימים אנו את המסורת המפוארת של הג' הפסח. מכל פינות הארץ מתקבצים בני המשפחה - מסיבין אל שולחן הסדר כמנהג אבות אבותינו מימים עברו.

גם בעולם הבנקאות משמרת המסורת בערובה ליציבות ולהתמדה. מסורת זו היא הנכס היקר ביותר של הבנק.

בנק לאומי לישראל בע"מ

עיניו של עתונאי

פקיד ממלתי יצא למסע השתלמות ב- אנגליה, ראה הרבה ולמד הרבה. בעיקר למד שיעורים באזרחות טובה. הגינות ביחסים בין איש לרעהו, הגינות ביחסים בין פקיד ממשלתי למשלם המסים הנזקק לו. כאשר ארנסט שינול, בן שר הבטחון הליבוריסטי (עמנואל שינול) עובר על תקנות הפיקוח בקשר ל- הקצבת חומרי בניין, אין אליו כל יחס מיוחד, הוא נענש בכל חומר הדין. הפקיד הוא יצחק זיראב, מנהל האגף ל- יחסי ציבור במשרד הבטחון (העובר לתפקיד מפתח בהתאחדות האכרים), יליד רוסיה בן 45, בנו של חרשתן (קתות רובים) שהפך חקלאי בגמדיאל השונית. זיראב לא הסתפק בעבודתו במשק המשפחה, הפך עתונאי, מוכיר מערכת הבוקר, נצטרף למנגנון הממשלתי בהקמת המדינה. בין תפקיד לתפקיד הספיק לפרסם שלושה ספרים. ספרו הרביעי, עני מגבול לגבול, הוא אוסף רשמי מסע ב- אנגליה, צרפת, ערן ופרס. מעיניו העתונאית של זיראב לא נעלם דבר: ריבם הפנימי של אסירי רימ יהודים בכלא אנגלי (סיבת הריב: זכות קדימה בעלייה לתורה), פקידים ישראלים ב- סאריס האכולים נגע המפלגתיות לעומת שלי- חים נוערים מצניעית כלת ההוספים צעירים מ- שכונות צפונאמריקאיות לחלוצים.

שומרי על עצמך!

יוסף מלמד נטש את בית-הספר שבועות מספר לפני קבלת תעודת הגמר ובבל שיש פיק לקחת חלק בקורס מכינים של ההגנה. בן 15 התנדב לשירות כשוטר רוכב (וכי מרויך דגנז נפתח) במשטרת היישובים העבריים. שש שנים לאחר מכן הפך הבחור יפה התואר ובנה-הקומה למפקד מחלקת גחיל בפלוגתו של אריה קוצר, מ"פ גבעתי האגדי. מפקד המחלקה יוסף מלמד (שפיקודו אמרו עליו. אחר יוסקה הולכים בעיניים עצומות!) שתולדותיו וכמה ממכתביו מכיר נסים ביוסקה, היה מוכשר, מסור וטובלב כאלפי צעירים אחרים שהתנדבו לשורות העם אהב את ביתו ואת נערתו - אך יומיים לפני שמפקד הפלוגה שלו נפל חלל במלחמת העם לעצמאות, נפל גם הוא. כשנהרג יוסף מלמד בנגבה היה צעיר מאד! 22 שנים 22 יום [יוסקה 30 ע']

בית הסוהר חיפה, דבורה שבילי, לסימה (24 מהן בשירות בתי-הסוהר) עשה המפקח בן 54 את חשבון פגיעותיו בשירות: 27 דקירות, ממוצע של אחת לכל שתי שנות עיים.

הופעת הבכורה של זוג הפסנתרנים (זה 15 שנה) פייר לובושיץ ונג'יה נמנוף, היתה תחת חסותו של החבר הדיפלומטי בתל-אביב כשבין 13 נציגי ארצות-החוץ וששה ראשי משרד החוץ שנוכחו בקונצרט ישב אדם שאינו דיפלומט לפי מקצועו: רמטכ"ל צה"ל, יוגאל ירין.

בין עשרות המועמדים לתפקידי ניצבים בסרט שלומית שהבמאי וויליאם די-ברן מכן בארץ צילומי רקע עבורו, שהצי

ח"כים ושחקני קולנוע

שמואל כץ, מראשי אצ"ל וח"כ חירות בכנסת הראשונה מצא עיסוק לא אנטי-בריטי במיוחד: פרסום ספר זכרונותיו של הרופא מוינדל (סיפורו של סלז) ב- עברית. תנאי האוצר: חשבון חסום בבנק ישראלי על שם הדוכס. תנאי הדוכס שהיה מלך: קבלת חמשה ספרים של ההוצאה העברית.

אחד משלושת נציגי הדמוקרטים הערביים בכנסת, פייש אלדין אלזועבי, גילה, השבוע, לראשונה, את ידיעותיו בלשון ה- עברית. צעק אלזועבי לעבר מאיר וילנר, ח"כ זק"י, בעת חילופי דברים על מצב ערבי ישראל: "שקר! שקר!"

בלאי דבורה שבידי ועוזרו יעקב מזרחי לכל שתי שנים דקירה אחת

טופפו בפרוודור סרטי גבע היו גם צלם העיתונות מקסים סלומון, הסופר דן כץ-אמרי ושחקנית הקאמרי עליזה עוזר. שלושתם זכו בתפקידים, אולם החי שוב בהם, תפקיד הנביא, נפל בחלקו של הצלם סלומון, בגלל דמיונו לישו הנוצרי. כשפילתה (בצילומי רקע ותמונות, רחוקות) של ריטה היוררת בשלומית נבחרה תמר רפפורט, נערת השער של העולם הזה 745.

שחקן הקולנוע ארול פלין חזר לחדר שות: הוא זכה ב-14 אלף לירות פיזיים על טטירות לחי מספר שוכה מידי מיליונר קנאדי בבית-מרחה. אמר הקנאדי: "לא היתה לי כוונה רעה, זה רק היה בצחוק!"

הארי פ. טרומן, נשיא ארצות-הברית שהחליט להסתפק בשבע שנות נשיאות, לא אמר די בכך. בספרו-יומנו שיצא החודש (מיסטר פרזידנט) הוא מציע, בין שאר גרי לוייו מאחורי הקלעים, הצעה מיוחדת לת- שומת לבם של אנשי הקונגרס והסנט ה- אמריקאים: להגביל את תקופת כהונתם בבתי-המחוקקים ל-12 שנים לכל היותר.

זאב שרף, מוכיר הממשלה ונציב המני גנון, חזר ארצה אחר סיור לימוד בארצות אירופה. הוא התפעל במיוחד מדניה, המעי- סיקה 8 פקידים בלבד במחלקת המנגנון. סיבת ההתפעלות: מספר אנשי מחלקתו של שרף הוא 123.

בהתקרב שנת השירות ה-30 של מפקח

רת הקונסול הדני באומסק) להבריה מכתב אל אמו, בו ביקש מאת מכרו, קומפוזיטור וינ- אי, להכין עבורו קונצרט לפסנתר ליד שמאל, וזה בתשובה מפתיעה: הקונצרט הושלם זמן קצר לאחר שזודע למחבר על קטיעת ידו של ויטגנשטיין.

הבוהן והאצבע המראה. ויטגנשטיין חזר לוינה במסגרת חילופי שבויי המלחמה. והשנה הקשה ביותר בימי חייו היתה שנת הטיבה. הסיבה: סיגול מפרך של יד שמאל אשר מעתה היה עליה למלא את החסר (חמש אצבעות יד ימין) על לוח המנענים.

אך ויטגנשטיין גילה נקודת עידוד במצבו. הבוהן והאצבע המראה, שתי האצבעות החז- קות של היד, תתאמנה למלא את תפקיד יד ימין בייעילות שתושג על-ידי אימון ממושך. ההסבר: מקומן ביד הוא בצד הסולמות הג- בוהים (עליהם מונגנים הנושאים) על לוח ה- מנענים של הפסנתר. ואילו שאר האצבעות תספקנה את נגינת הליווי.

"אינני יכולה לראות!" תגובתו של רוב הקהל בקונצרט הבכורה של פאול ויט- גנשטיין עם התזמורת הפילהרמונית בו גינן את הקונצרט שחזר למענו על-ידי מריס ראול, התבטאה בפיה של נערה צעירה שלא עצרה בעד רגשותיה למראה הפסנתרן המור- שצעד, כסוף-שער וממושקף, בין שורות ה- מנגנים אל הפסנתר, כשהשרחול הימני של מעילו מדולדל, חסר-זרוע. היא אמרה: "אני רוצה רק לשמוע, אינני יכולה לראות את זה!"

תגובתו של הקהל הוינאי במגעו הראשון עם הפסנתרן שחזר נכה מן השבי היתה שר- נה. עליה אומר ויטגנשטיין: "זו היתה סני- סציה סנטימנטלית" אך מששמעו הקומפוזי- ויטור הגרמני תושב וינה, ריכרד (אביר ה- שושה) שטראוס, התרשם מן הרצינות המר- סיקאית של הצעיר הגידם, חיבר לו קונצרטו ליד שמאל. הקהל החל להכיר במוסיקאי החי- דש, אשר לדידם של רבים לא היתה הופעתו שונה מזו של רקדן קיטע או צייר עיוור. בהבדל קטן: אסונו של ויטגנשטיין הגיע מהב- רי מוסיקה לחיפוש צורות חדשות באמצע- רן גיתן להשלים את המום הפיסי.

"יצאתי מנצחה!" פאול ויטגנשטיין החל מסובב את העולם (אירוסה ואמריקה), כש- באמתחתו הקונצרטיות שנכתבו ליד שמאלו על-ידי שטראוס וראול. בכל אחת מהארצות בהם הופיע בלתי תזמורות וברסיטלים, עזר מחברים מקומיים להוסיף מיצירותיהם לר- פרטואר המור שלו. מעיר הפסנתרן: "עובדה זו הצילה אותי. אני מתעב עיבורי יצירות ש- נכתבו לשתי ידיים וסירוסן לצרכי מומי- פעם אמר לו ראול: "אני חב לך תודה, כי זונת אותי למסלול מחשבה חדש."

מתודה ויטגנשטיין, הנראה בשנתו ה-65 רב-מרץ מוסיקאי, אם כי על פי עדות מר- סיקאים ששמעוהו קודם לכן, רפתה הטכניקה הפסנתרנית שלו עם גילו הקשיש: מעולם לא הייתה נכירות. השלמתי עם גורלי אך יצאתי מנצח!"

צטבץ 110. A large grid puzzle with 10 columns and 10 rows. The grid contains numbers from 1 to 110, with some cells containing black circles. To the right of the grid are ten clues (a-y) in Hebrew, each corresponding to a row or column in the grid. The clues describe the numbers in the row or column based on their properties (e.g., prime numbers, squares, etc.).

צלביץ הכוכבים

קורא הנגיד של "העולם הזה" מבקר לפי חות פעם לשבוע בחדר מס' 108 בתריהקולנוע בארץ מתרכז משך שעותיים בתמונות ה' מושלכות על חדר ובגיבורי הפרט.
 גם דוש כאיש אשר רוח (הקולנוע) בו, נוהג כך, לבקר בממוצת פעם לשבוע כי קולנוע. פעם נוספת הוא גם חושב על ענייני קולנוע. השבוע קרה דבר מה נוסף - הוא קרב את מכחולו לתמונות כוכבי קולנוע. התוצאה: הצלביץ הכבא, המורכב מתשעה כוכבי קולנוע שזהויותיהם שונים - עקב מפי גש בלתי צפוי עם סכחולו של דוש.
 אם כן, קורא: זהו שם כל כוכב ושלה את הפתרון הנכון למערכת "העולם הזה" עד 25 לאפריל 1952. ציין על המעטפה: "צדי בץ הקולנוע". בין הסוחרים נכונה יוגרלו 10 כרטיסי קולנוע וצניים. אנכ, הגברת כי תמונה 8 איננה ריטה ("גילדה") היוורת.

? ? 7 ? ?

? ? 1 ? ?

? ? 4

? ? 8 ? ?

? ? 2 ? ?

? ? 5

? ? 6 ? ?

? ? 3 ? ?

? ? 9 ? ?